2024/915

26.3.2024

DOPORUČENÍ KOMISE (EU) 2024/915

ze dne 19. března 2024

o opatřeních k boji proti padělání a k lepšímu prosazování práv duševního vlastnictví

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 292 této smlouvy,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Účinný systém práv duševního vlastnictví je základem každé solidní průmyslové strategie. Odvětví, která intenzivně využívají duševní vlastnictví, hrají významnou roli při podpoře odolného, ekologického a konkurenceschopného hospodářství v EU, neboť se podílejí 47 % na celkovém HDP a téměř 40 % na celkové zaměstnanosti. Evropská tvůrčí a inovační odvětví jsou lídry v oblasti ekologických technologií a udržitelných produktů. Celosvětově drží významný podíl ekologických patentů a mají silná portfolia duševního vlastnictví v oblasti technologií, jako je přizpůsobení se změně klimatu, zachycování a ukládání CO_2 a zpracování odpadů ([1]). Zároveň v EU v posledním desetiletí došlo k výraznému nárůstu registrací ekologických ochranných známek ([2]). Ochrana práv duševního vlastnictví se rovným způsobem promítá do zvýšené hospodářské činnosti, investic, zaměstnanosti a produktivity, a to i v případě malých a středních podniků (dále jen „MSP“) ([3]).

(2) Značná tržní hodnota výrobků chráněných duševním vlastnictvím přitahuje zločinecké sítě, což vede k nárůstu padělaného zboží a pirátství. Ve strategii pro boj proti organizované trestné činnosti na období 2021–2025, jejímž cílem je rozbít zločinecké sítě a jejich obchodní modely, je padělání označeno za trestnou činnost s velkým dopadem ([4]). Tato trestná činnost vede nejen ke ztrátám příjmů držitelů práv duševního vlastnictví (dále jen „držitelé práv“), ale představuje také významné riziko pro bezpečnost spotřebitelů, veřejné zdraví a životní prostředí. Pandemie COVID-19 vytvořila nové příležitosti pro pronikání padělků a nedovolených napodobenin na trhy v důsledku prudkého nárůstu internetového prodeje a nedostatečného zásobování základními produkty v tomto období. V důsledku toho docházelo k život ohrožujícím incidentům, které zahrnovaly např. použití nedovolených napodobenin polovodičových komponent v automatizovaných externích defibrilátorech ([5]). Padělaná ložiska navíc pronikla do různých odvětví a ohrožují např. energetiku a řádné fungování větrných turbín. Je proto nutné zavést důraznou politiku boje proti padělání a pirátství, aby se zajistilo, že se plně uplatní potenciál práv duševního vlastnictví při podpoře inovací, konkurenceschopnosti a ekologičtějšího a udržitelnějšího hospodářství.

(3) Navzdory snahám o jejich omezení zůstávají činnosti porušující práva duševního vlastnictví v souvislosti s padělaným zbožím a pirátstvím rostoucím jevem, který má závažné hospodářské a sociální dopady na zaměstnanost a růst v EU ([6]). Činnosti porušující práva duševního vlastnictví představují hrozbu pro různá odvětví a různé druhy zboží, včetně běžných spotřebitelských výrobků a výrobků dodávaných podniky podnikům. Nejdůležitější je, že tyto činnosti mohou být úzce spojeny s trestnou činností ([7]). Zločinecké sítě zapojené do trestné činnosti v oblasti duševního vlastnictví pronikají do všech fází dodavatelského řetězce a jejich vyšetřování je obtížné, neboť většina padělaného zboží obchodovaného v rámci EU pochází ze zahraničí, což ztěžuje odhalení klíčových zúčastněných stran. Činnosti porušující práva duševního vlastnictví proto narušují jednotný trh EU a pravidla EU týkající se environmentálních, bezpečnostních a etických norem pro spotřební zboží. Kromě toho mají významný dopad na evropské společnosti, zejména na malé a střední podniky, které mají o 34 % nižší šanci na přežití, pokud je porušeno jejich duševní vlastnictví.

([1]) Výkonnost EU v oblasti vědy, výzkumu a inovací v roce 2020: Spravedlivá, zelená a digitální Evropa.
([2]) EUIPO (2021): Green EU trade marks: Analysis of goods and services specifications (Ekologické ochranné známky EU: analýza specifikací zboží a služeb), 1996–2021.
([3]) EUIPO/EPO (2021): Intellectual property rights and firm performance in the European Union (Práva k duševnímu vlastnictví a stabilní výsledky v Evropské unii).
([4]) COM(2021) 170 final.
([5]) OECD/EUIPO (2022): Dangerous Fakes: Trade in counterfeit goods that pose health, safety and environmental risks (Nebezpečné padělky: obchod s padělaným zbožím, které představuje zdravotní, bezpečnostní a environmentální rizika).
([6]) V roce 2019 činil dovoz padělků a nedovolených napodobenin do EU 119 miliard EUR, což představuje až 5,8 % dovozu do EU. OECD/EUIPO (2021): Global Trade in Fakes: A Worrying Threat (Celosvětový obchod s padělky představuje znepokojivou hrozbu), OECD Publishing.
([7]) Europol/EUIPO (březen 2022), Intellectual Property Crime Threat Assessment 2022 (Posouzení hrozby trestných činů v oblasti duševního vlastnictví, 2022).

(4) Komise se ve svém akčním plánu pro duševní vlastnictví z roku 2020 ([8])zavázala zlepšit prosazování práv duševního vlastnictví, a to jednak přijetím nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065 ([9]), které představuje významný krok v boji proti nelegálnímu obsahu na internetu, a jednak vytvořením souboru nástrojů EU proti padělání, který bude přijat spolu s tímto doporučením. Tento soubor nástrojů by měl podporovat a usnadňovat účinnou spolupráci mezi držiteli práv, poskytovateli zprostředkovatelských služeb a příslušnými orgány a usilovat o podporu osvědčených postupů a využívání vhodných nástrojů a nových technologií. Evropský parlament ([10]) a Rada ([11]) tuto iniciativu uvítaly.

(5) Toto doporučení vychází z výsledků rozsáhlých konzultací, které probíhaly od roku 2021. Ty zahrnují zejména semináře zúčastněných stran pořádané v letech 2021 a 2022, příspěvky k výzvě k předložení informací z roku 2022 ([12]), kulatý stůl na vysoké úrovni pořádaný komisařem Thierrym Bretonem v červnu 2022, zasedání skupin odborníků a mezinárodní summit o prosazování práv duševního vlastnictví, který se konal v červnu 2023. Tyto rozsáhlé konzultace odhalily význam prohloubení spolupráce a sdílení informací mezi všemi příslušnými zúčastněnými stranami, zejména orgány veřejné moci, držiteli práv a poskytovateli zprostředkovatelských služeb. Konzultace rovněž potvrdily, že je důležité, aby budoucí politika v oblasti prosazování práv duševního vlastnictví vycházela ze stávajících nástrojů a stávajících právních předpisů EU, zejména: i) nařízení (EU) 2022/2065 o nařízení o digitálních službách, ii) směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2555 ([13]) o opatřeních k zajištění vysoké společné úrovně kybernetické bezpečnosti v Unii, iii) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES ([14]) o dodržování práv duševního vlastnictví a iv) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 608/2013 ([15]) o vymáhání práv duševního vlastnictví celními orgány , jakož i nařízení (EU) č. 952/2013 ([16]), kterým se stanoví celní kodex Unie.

(6) Směrnice 2004/48/ES se použije na všechna práva duševního vlastnictví, na která se vztahuje právo Unie a/nebo vnitrostátní právo dotčeného členského státu, jak je stanoveno v článku 2. Jejím cílem je zajistit vysokou, rovnou a jednotnou úroveň ochrany na jednotném trhu, což odráží potřebu společných postupů při prosazování práv duševního vlastnictví. V souladu s tímto uceleným přístupem k prosazování práv duševního vlastnictví se toto doporučení vztahuje na všechny činnosti porušující práva duševního vlastnictví provedené v komerčním měřítku, které jsou jednáním za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského či obchodního prospěchu. Pro účely tohoto doporučení se činnosti porušující práva duševního vlastnictví v komerčním měřítku týkají jak padělků, tak nedovolených napodobenin zboží a obsahu, které byly předmětem porušení ochranné známky, zeměpisného označení, patentu, průmyslového vzoru nebo autorského práva. Aniž by byly dotčeny aspekty, jimiž se zabývá doporučení (EU) 2023/1018 ([17]) k boji proti internetovému pirátství v oblasti sportovních akcí a jiných živých akcí, může být většina hlavních zásad, osvědčených postupů a nástrojů vyvinutých v rámci tohoto doporučení relevantní i pro boj proti protiprávním činnostem, které se týkají online obsahu chráněného duševním vlastnictvím, například v oblasti dobrovolných opatření přijímaných online zprostředkovateli, posílené spolupráce mezi příslušnými vnitrostátními orgány a sdílení informací a údajů.

([8]) COM(2020) 760.

([9]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065 ze dne 19. října 2022 o jednotném trhu digitálních služeb a o změně směrnice 2000/31/ES (nařízení o digitálních službách) (Úř. věst. L 277, 27.10.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj).

([10]) Evropský parlament: Zpráva „Akční plán pro duševní vlastnictví na podporu oživení a odolnosti EU“, 2021/2007(INI).

([11]) Závěry Rady 12750/20 ze dne 10. listopadu 2020 a 9932/21 z června 2021.

([12]) Soubor nástrojů EU proti padělání – Výzva k předložení informací (https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12915-Soubor-nastroju-EU-proti-padelani_cs).

([13]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2555 ze dne 14. prosince 2022 o opatřeních k zajištění vysoké společné úrovně kybernetické bezpečnosti v Unii a o změně nařízení (EU) č. 910/2014 a směrnice (EU) 2018/1972 a o zrušení směrnice (EU) 2016/1148 (směrnice NIS 2) (Úř. věst. L 333, 27.12.2022, s. 80, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj).

([14]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES ze dne 29. dubna 2004 o dodržování práv duševního vlastnictví (Úř. věst. L 157, 30.4.2004, s. 45, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2004/48/oj).

([15]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 608/2013 ze dne 12. června 2013 o vymáhání práv duševního vlastnictví celními orgány a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1383/2003 (Úř. věst. L 181, 29.6.2013, s. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/608/oj).

([16]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 ze dne 9. října 2013, kterým se stanoví celní kodex Unie (přepracované znění) (Úř. věst. L 269, 10.10.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj).

([17]) Doporučení Komise (EU) 2013/1018 ze dne 4. května 2023 k boji proti internetovému pirátství v oblasti sportovních akcí a jiných živých akcí, C/2023/2853 final (Úř. věst. L 136, 24.5.2023, s. 83, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2023/1018/oj).

(7) Nařízení (EU) 2022/2065 stanoví harmonizovaná pravidla pro bezpečné, předvídatelné a důvěryhodné online prostředí. V této souvislosti nařízení (EU) 2022/2065 odkazuje na informace týkající se nezákonných činností, jako je prodej padělků, jako například nezákonného obsahu a ukládá zvláštní povinnosti některým konkrétním kategoriím poskytovatelů zprostředkovatelských online služeb. Některé z těchto povinností mají zásadní význam pro zlepšení boje proti padělání a pirátství. Jedná se např. o následující případy: i) určení kontaktních míst a právních zástupců; ii) požadavky na podmínky; iii) informační povinnosti v souvislosti s transparentností; iv) mechanismy oznamování a přijímání opatření; v) mechanismus pro vyřizování stížností a zjednávání nápravy; vi) mechanismus důvěryhodných oznamovatelů; vii) opatření a ochrana proti zneužití; viii) opatření s cílem vyžadovat sledovatelnost obchodníků – tzv. povinnost „poznej svého zákazníka“ a (ix) opatření k posouzení a zmírnění rizik.

(8) Komise podporuje provádění Memoranda o porozumění týkajícího se prodeje padělaného zboží přes internet (dále jen „memorandum o porozumění týkající se padělání“) a Memoranda o porozumění o online reklamě a právech duševního vlastnictví (dále jen „memorandum o porozumění týkající se reklamy“). Oba nástroje jsou dobrovolné a mohou se jich účastnit držitelé práv, online platformy a podnikatelská sdružení. Účastníci těchto memorand o porozumění se zavazují dodržovat zásady a provádět opatření stanovená v memorandech o porozumění, včetně dvoustranné spolupráce a výměny informací. Memoranda o porozumění se osvědčila jako úspěšné iniciativy vedené odvětvím. Vstup nařízení (EU) 2022/2065 v platnost je však příležitostí zamyslet se nad budoucností memorand o porozumění a zajistit, aby i nadále splňovala svůj účel. Je proto nezbytné zahájit proces modernizace memorand o porozumění a vyzvat všechny signatáře a další zúčastněné strany, aby se do tohoto procesu aktivně zapojili. Důležitý je článek 45 nařízení (EU) 2022/2065, který stanoví možnost vypracování dobrovolných kodexů chování na úrovni EU s cílem přispět k řádnému uplatňování tohoto nařízení. Článek 46 rovněž předpokládá kodexy chování týkající se online reklamy, které mají přispět k další transparentnosti pro subjekty v hodnotovém řetězci online reklamy. Článek 17 směrnice 2004/48/ES rovněž podporuje vypracovávání kodexů chování s cílem napomáhat ochraně práv duševního vlastnictví jako dalšího prostředku doplňujícího právní rámec.

(9) Držitelé práv mají jedinečnou možnost odhalovat, určovat a oznamovat činnosti porušující práva duševního vlastnictví týkající se padělků nebo nedovolených napodobenin. Signatáři memoranda o porozumění týkajícího se padělání, které je vedeno odvětvím, získali v průběhu let značné kompetence a zkušenosti, neboť pravidelně předkládají oznámení, která by podle zásad memoranda o porozumění měla být zpracována bez zbytečného odkladu. Signatáři memoranda o porozumění se navíc zavázali, že přijmou komerčně přiměřené a dostupné kroky k odpovědnému a přesnému oznamování s nezbytnou mírou preciznosti, aby bylo možné identifikovat padělky a aby se zabránilo neoprávněným, nepodloženým a zneužívajícím oznámením. Nositelé práv, kteří jsou signatáři memoranda o porozumění, by proto mohli zvážit podání žádosti o status důvěryhodného oznamovatele, aby mohli využít zvláštního zacházení stanoveného v článku 22 nařízení (EU) 2022/2065. V tomto ohledu mají koordinátoři digitálních služeb posoudit, zda žadatel splňuje kritéria stanovená v čl. 22 odst. 2, zejména i) zda má zvláštní odborné znalosti a způsobilost pro účely odhalování, určování a oznamování nezákonného obsahu, ii) zda není závislý na žádném poskytovateli online platforem a iii) zda vykonává svou činnost za účelem podávání oznámení důsledně, přesně a objektivně. Komise může po konzultaci se sborem pro digitální služby vydat pokyny k uplatňování mechanismu důvěryhodného oznamovatele podle článku 22 nařízení (EU) 2022/2065.

(10) Je nezbytné spolupracovat a více sdílet informace, což by mělo být dále podporováno na všech úrovních v souladu s právem Unie, ochranou osobních údajů a svobodou podnikání podle článku 16 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“). Měly by být určeny osvědčené postupy a jejich použití by mělo být doporučeno všem subjektům, včetně tržišť pro elektronické obchodování, poskytovatelů dopravních a logistických služeb, poskytovatelů platebních služeb, poskytovatelů sociálních médií, poskytovatelů služeb názvů domén atd. Za druhé je třeba podporovat další spolupráci a sdílení informací. To se týká všech příslušných orgánů, včetně orgánů dozoru nad trhem, které v současné době nemusí mít pravomoci v oblasti činností porušujících práva duševního vlastnictví, přičemž je třeba dále podporovat využívání specializovaných nástrojů, jako je Portál pro vymáhání práv duševního vlastnictví („IPEP“), Informační a komunikační systém pro dozor nad trhem („ICSMS“) a systém Safety Gate pro nebezpečné výrobky, které mohou být padělky.

(11) Při prodeji a distribuci zboží hrají klíčovou roli poskytovatelé dopravních a logistických služeb, kteří mají zásadní význam pro zachování spolehlivých dodavatelských řetězců. Dopravní a logistické služby však mohou být zneužity porušovateli práv.

(12) Rovněž platební služby, třebaže mohou být pro činnosti držitelů práv zásadní, mohou být využívány i k podpoře činností porušujících práva duševního vlastnictví. V některých případech může využívání různých platebních služeb umožnit rozvoj praktik, které: i) komplikují vysledování toku finančních prostředků a ii) znesnadňují odhalení případného využívání platebních služeb k činnostem porušujícím práva duševního vlastnictví.

(13) S rostoucí popularitou sociálních médií vznikají nové strategie, které mohou dále umožnit zneužívání sociálních médií k činnostem porušujícím práva duševního vlastnictví. Pro poskytovatele sociálních médií, držitele práv a příslušné orgány z toho vyplývají nové výzvy a zdůrazňuje se potřeba spolupráce. V této souvislosti může podpora osvědčených postupů mezi hlavními poskytovateli zprostředkovatelských služeb přispět k podpoře soudržné politiky proti činnostem porušujícím duševní vlastnictví.

(14) V prostředí internetu mají zásadní význam doménová jména, která však mohou být využívána k podpoře online činností porušujících práva duševního vlastnictví. Je tomu tak v případech, kdy jsou práva duševního vlastnictví zneužívána v názvu samotné domény (tj. cybersquatting nebo typo-squatting) nebo kdy doménové jméno odkazuje na internetové stránky, které podporují porušování práv duševního vlastnictví. Pro bezpečnost, stabilitu a odolnost systému doménových jmen mají zásadní význam registrační údaje doménových jmen (údaje WHOIS). Z tohoto důvodu směrnice (EU) 2022/2555 ukládá členským státům povinnost vyžadovat, aby registry domén nejvyšší úrovně a subjekty poskytující služby registrace doménových jmen shromažďovaly a uchovávaly přesné a úplné údaje o registraci doménových jmen ve vyhrazené databázi, která umožňuje identifikovat a kontaktovat držitele doménových jmen. Přístup ke konkrétním údajům o registraci doménových jmen musí být umožněn na základě oprávněné a řádně odůvodněné žádosti oprávněných žadatelů o přístup. Odpověď by měla být zaslána bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 72 hodin od obdržení žádosti o přístup. Podle směrnice (EU) 2022/2555 se oprávněnými žadateli o přístup rozumí jakákoli fyzická nebo právnická osoba, která podává žádost podle unijního nebo vnitrostátního práva. Přesnost a úplnost údajů o registraci doménových jmen může hrát ústřední roli také při prosazování práv duševního vlastnictví. Odpovědnost za protiprávní jednání a případnou škodu lze vyvodit pouze tehdy, pokud lze v souladu s právem Unie, a zejména v souladu s ochranou osobních údajů, základním právem na soukromí a právem na podnikání, zveřejnit totožnost údajného porušovatele a jeho kontaktní údaje. Tím není dotčeno právo na obhajobu, a to při zohlednění okolností daného případu a záruk potřebných k pokrytí nákladů a újmy způsobené žalovanému v souladu s čl. 9 odst. 7 směrnice 2004/48/ES.

(15) Monitorování online trhu z hlediska činností porušujících práva duševního vlastnictví může být pro držitele práv nákladné a náročné na zdroje. Proto by se měly rozšířit dobrovolné osvědčené postupy, jako je současný informační a výstražný systém pro doménu nejvyšší úrovně.eu, který provozuje Evropský registr internetových domén („EURid“) a Úřad Evropské unie pro duševní vlastnictví („EUIPO“). Účelem této spolupráce je usnadnit informovanost v zájmu ochrany práv duševního vlastnictví vlastníků ochranných známek EU a poskytnout spolehlivé informace o názvech domén.eu a jejich dostupnosti.

(16) V boji proti činnostem porušujícím práva duševního vlastnictví je nezbytná spolupráce mezi veřejnými a soukromými subjekty. Jednou z prvních překážek navázání spolupráce je neexistence určeného kontaktního místa, které by se zabývalo tématy souvisejícími s právy duševního vlastnictví a činnostmi porušujícími tato práva, a to buď v členském státě, nebo na přeshraniční úrovni. Absence takového kontaktního místa brání rychlému a pružnému prosazování práv duševního vlastnictví a ovlivňuje spolupráci mezi zúčastněnými stranami. Jak však bylo zdůrazněno v odpovědích na výzvu k předložení informací, tento problém by bylo možné snadno odstranit určením jediného kontaktního místa pro prosazování práv duševního vlastnictví.

(17) Koordinace a výměna informací by se mohly podstatně zlepšit, kdyby dotčené hospodářské subjekty a příslušné orgány při boji proti činnostem porušujícím práva duševního vlastnictví ve větší míře využívaly stávající nástroje, jako jsou ICSMS, Safety Gate a IPEP. Platforma IPEP, kterou vyvinul úřad EUIPO, umožňuje bezpečnou komunikaci mezi držiteli práv a příslušnými orgány, např. při elektronické správě žádostí o přijetí opatření celních orgánů týkajících se zboží podezřelého z porušení práv duševního vlastnictví. Některé členské státy vyvinuly za stejným účelem také vlastní portál pro obchodníky. Tyto nástroje usnadňují práci držitelům práv i celním orgánům tím, že držitelům práv poskytují centrální vstupní body v oblasti ochrany duševního vlastnictví ve všech členských státech. Úřad EUIPO spustil rozšíření platformy IPEP a zpřístupnil ji zprostředkovatelům, počínaje elektronickými tržišti. To znamená, že elektronická tržiště mohou nyní snadno ověřovat práva duševního vlastnictví a v případě potřeby zahájit komunikaci s příslušnými držiteli práv. Aby tento nástroj plně využil svého potenciálu, je třeba, aby jej dále využívali držitelé práv a příslušné vnitrostátní orgány.

(18) Mnohé orgány dozoru nad trhem v případě zjištění důkazů o údajných padělcích nebo nedovolených napodobeninách zboží neučiní žádná opatření, např. formou i) oznámení zjištění v systému ICSMS, ii) spolupráce s držiteli práv nebo příslušnými orgány prostřednictvím platformy IPEP nebo iii) zaslání upozornění na nebezpečné výrobky prostřednictvím systému Safety Gate, což je unijní systém včasného varování pro nebezpečné nepotravinářské výrobky, včetně padělků. Promarní tak svou příležitost dále přispět k boji proti činnostem porušujícím práva duševního vlastnictví. Mnoho orgánů dozoru nad trhem navíc nemá pravomoc vymáhat práva duševního vlastnictví, přestože v boji proti padělkům mohou hrát klíčovou roli ([18]). Padělky jsou často zadržovány na hranicích, ale lze je odhalit i v dodavatelském řetězci, např. při kontrolách kvality. Členské státy by proto měly podporovat úlohu orgánů dozoru nad trhem v boji proti padělkům. S cílem posílit kapacitu orgánů dozoru nad trhem nebo jiných donucovacích orgánů a na žádost členského státu může být poskytnuta technická podpora podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/240 ([19]), kterým se zřizuje Nástroj pro technickou podporu.

(19) Úřad EUIPO spolupracuje s několika zúčastněnými vnitrostátními úřady pro duševní vlastnictví v členských státech na vytvoření sbírky klíčových vnitrostátních rozhodnutí v oblasti prosazování práv duševního vlastnictví. Od roku 2014 se zúčastněné úřady spolu s unijním Odrůdovým úřadem Společenství podílejí na systematickém shromažďování klíčových rozsudků v oblasti vymáhání práv, které jsou zpřístupněny v databázi eSearch Case Law. Tato sbírka obsahuje klíčové rozsudky týkající se všech typů práv duševního vlastnictví ze všech členských států a zahrnuje jak občanské, tak trestní případy. Rozsudky jsou považovány za „klíčové“, neboť představují nový trend nebo vývoj v judikatuře. Trestní případy jsou rovněž sledovány v rámci Evropské sítě státních zástupců pro duševní vlastnictví. Díky podpoře informovanosti, pravidelným příspěvkům úřadů pro duševní vlastnictví a širšímu využívání těchto databází by se mohlo výrazně zlepšit prosazování práv duševního vlastnictví.

(20) Pro zefektivnění úsilí proti porušování práv duševního vlastnictví je důležitá trvalá spolupráce mezi úřadem EUIPO a donucovacími orgány EU. Ta zahrnuje podporu aktivit v oblasti spolupráce, jako je evropská multidisciplinární platforma pro boj proti hrozbám vyplývajícím z trestné činnosti („EMPACT“), což je platforma spolupráce řízená členskými státy, jejímž cílem je identifikovat a řešit hrozby představované organizovanou a závažnou mezinárodní trestnou činností, jako je trestná činnost v oblasti duševního vlastnictví, a stanovovat v této oblasti priority. Komunita zabývající se prosazováním práv duševního vlastnictví by měla tuto multidisciplinární platformu spolupráce přijmout.

(21) Postupy pro alternativní řešení sporů představují nákladově efektivní, rychlejší a účinnější alternativu k tradičním soudním řízením, zejména v případě přeshraničních sporů a malých a středních podniků. Přístup k řízením o alternativním řešení sporů by proto měl být rozšířen na všechny typy sporů v oblasti duševního vlastnictví, a to i v souvislosti se spory o doménová jména.

(22) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ([20]) a směrnice 2004/48/ES umožňují držitelům práv požádat o vydání soudního zákazu vůči poskytovateli zprostředkovatelské služby, jehož služeb využívá třetí osoba k porušování jejich práv duševního vlastnictví. Směrnice 2004/48/ES rovněž stanoví předběžná nebo prozatímní řízení o porušení práva v případě bezprostředně hrozícího porušení. Stanoví, že pokud je vydáno soudní rozhodnutí zjišťující porušení práva duševního vlastnictví, mohou soudní orgány vydat vůči porušovateli soudní zákaz, jehož cílem je zamezit dalšímu porušování. Dynamické soudní zákazy byly dosud k dispozici pouze v několika členských státech. Rozsah a požadavky těchto soudních zákazů se v jednotlivých jurisdikcích liší, včetně rozsahu, v jakém může soudní zákaz stanovit konkrétní technická opatření k jeho provedení ([21]). V roce 2017 bylo

([18]) Viz 17. bod odůvodnění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1020 ze dne 20. června 2019 o dozoru nad trhem a souladu výrobků s předpisy a o změně směrnice 2004/42/ES a nařízení (ES) č. 765/2008 a (EU) č. 305/2011 (Úř. věst. L 169, 25.6.2019, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1020/oj).

([19]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/240 ze dne 10. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro technickou podporu (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/240/oj).

([20]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti (Úř. věst. L 167, 22.6.2001, s. 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2001/29/oj).

([21]) Viz rozhodnutí specializovaného oddělení pro obchodní společnosti a oblast duševního vlastnictví Soudu v Bologni ze dne 7. ledna 2020, „Coop Italia“, které rozšiřuje rozsah soudního zákazu na užívání veškerých rozlišovacích označení včetně dominantního prvku porušené ochranné známky.

ve sdělení Komise ze dne 29. listopadu 2017 „*Pokyny k některým aspektům směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES o dodržování práv duševního vlastnictví*“ ([22]) uvedeno, že v některých případech může být účinnost soudních zákazů omezena v důsledku změny předmětu, pro který byly vydány. Může tomu tak být například v případě, kdy vznikají tzv. „zrcadlové“ webové stránky, které mají jiná doménová jména, a soudní zákaz se na ně tedy nevztahuje. Dynamické soudní zákazy proto mohou být za určitých záruk účinným prostředkem, jak zabránit dalšímu porušování práv duševního vlastnictví jak online, tak offline. V souladu s judikaturou Soudního dvora ([23]) by při vydávání dynamických soudních zákazů měla být zohledněna základní práva, zejména právo na svobodu projevu a informací podle článku 11 a svoboda podnikání podle článku 16 Listiny.

(23) Činnosti porušující práva duševního vlastnictví často spadají do více jurisdikcí a zahrnují různé typy zprostředkovatelských služeb, a to jak online, tak offline. V této souvislosti je usnadnění přístupu k informacím a jejich sdílení mezi všemi příslušnými zúčastněnými stranami v průběhu celého cyklu vymáhání práv duševního vlastnictví zásadní pro zjišťování, vyšetřování a stíhání činností porušujících práva duševního vlastnictví za předpokladu, že je tento přístup a sdílení prováděno v plném souladu s právem Unie, včetně ochrany osobních údajů a práva na soukromí. Článek 8 směrnice 2004/48/ES již stanoví právo na informace o původu a distribučních sítích zboží či služeb porušujících práva duševního vlastnictví v případech, které se týkají činností porušujících práva duševního vlastnictví v komerčním měřítku. Toto právo se uplatní pouze v rámci řízení týkajícího se porušení práva duševního vlastnictví v komerčním měřítku a na základě odůvodněné a přiměřené žádosti navrhovatele. Význam práva na informace nelze podceňovat. Jak nedávno připomněl Soudní dvůr ([24]), právo na informace hraje roli při zachování práva na účinný procesní prostředek a v konečném důsledku zaručuje účinný výkon základního práva na vlastnictví podle článku 17 Listiny, které zahrnuje práva duševního vlastnictví.

(24) Během konzultace se zúčastněnými stranami však zúčastněné strany poukázaly na nejistotu v oblasti práva na informace a požádaly o další pokyny, pokud jde o podmínky, typ informací a vztah k ochraně údajů, za nichž by bylo možné zlepšit právo na informace mezi držiteli práv a zprostředkovateli.

(25) Soudní dvůr ve věci C-597/19 rozhodl, že právo na informace podle čl. 8 odst. 1 směrnice 2004/48/ES ve prospěch držitele práv představuje samostatné řízení vedle řízení o porušení práva. Může být uplatněno v samostatném řízení, neboť ne vždy je možné vyžádat si všechny relevantní informace v rámci řízení, na jehož konci bylo vysloveno, že bylo porušeno právo duševního vlastnictví. Zejména se může stát, že se držitel práva duševního vlastnictví o rozsahu porušení tohoto práva dozví až po pravomocném ukončení tohoto řízení ([25]). Výkon práva na informace podle čl. 8 odst. 1 směrnice 2004/48/ES není omezen na řízení o určení porušení práva duševního vlastnictví. Žádost o informace stanovená v článku 8 směrnice má jiný účel než žádost o žalobu na určení porušení práva duševního vlastnictví. Ve věci C-628/21 Soudní dvůr rozhodl, že pokud by se na tuto žádost vztahovaly stejné důkazní požadavky jako na žalobu na určení porušení práva duševního vlastnictví, autonomní řízení zavedené v tomto článku 8, které je zvláštností unijního práva, by ztratilo velkou část svého praktického užitku. Je proto nutné rozlišovat mezi funkcí žádosti o informace podle článku 8 směrnice 2004/48/ES a funkcí žaloby na určení porušení práva duševního vlastnictví.

(26) Dalším klíčovým prvkem politiky prosazování práv duševního vlastnictví je podle článku 13 směrnice 2004/48/ES vyplacení odpovídající náhrady škody v případě soudního zjištění porušení práva duševního vlastnictví. Během konzultace se zúčastněnými stranami zúčastněné strany uvedly, že náhrada škody často není vhodná k nápravě skutečné újmy, kterou držitel práv utrpěl. Jak uvedl Soudní dvůr ve věci C-99/15, morální újma, jako je poškození dobré pověsti autora díla, představuje, je-li to prokázáno, součást újmy, kterou držitel práv skutečně utrpěl ([26]). Směrnice 2004/48/ES se použije bez ohledu na prostředky stanovené zejména vnitrostátními právními předpisy, které jsou nebo mohou být pro držitele práv výhodnější. Směrnice 2004/48/ES stanoví minimální standard pro

([22]) COM(2017) 708 final.
([23]) Viz zejména rozsudek Soudního dvora ze dne 27. března 2014, *UPC Telekabel Wien*, C-314/12 ECLI:EU:C:2014:192 a rozsudek Soudního dvora ze dne 15. září 2016, Tobias Mc Fadden C-484/14 ECLI:EU:C:2016:689.
([24]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 27. dubna 2023, Castorama Polska a Knor, C-628/21, ECLI: EU:C:2023:342, bod 43.
([25]) Rozsudek Soudního dvora (pátého senátu) ze dne 17. června 2021, M.I.C.M., C-597/19, ECLI:EU:C:2021:492.
([26]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 17. března 2016, Liffers, C-99/15, ECLI:EU:C:2016:173, bod 17.

vymáhání práv duševního vlastnictví a nebrání členským státům stanovit opatření, která poskytují vyšší úroveň ochrany, pokud jsou v souladu s právem Unie. Proto by skutečnost, že směrnice 2004/48/ES neukládá členským státům povinnost stanovit náhradu škody jako trest, neměla bránit zavedení takového opatření na vnitrostátní úrovni.

(27) Nařízení (EU) č. 608/2013 spolu s obecnými pravidly stanovenými podle nařízení (EU) č. 952/2013, které je v současné době revidováno, umožňují celním orgánům zadržet nebo zabavit zboží podezřelé z porušení práv duševního vlastnictví. Směrnice 2004/48/ES umožňuje zabavení zboží jinými příslušnými orgány jako opatření k zajištění důkazů, přičemž soud může na základě rozhodnutí ve věci samé nařídit zničení tohoto zboží. V případě zboží zadrženého celními orgány, pokud držitel zboží zpochybňuje jeho zničení a držitel práv zahájí soudní řízení, musí zboží zůstat po celou dobu řízení uskladněno. Během konzultací se zúčastněnými stranami se držitelé práv podělili o obavy ohledně nákladů spojených se skladováním a zničením zboží zabaveného nebo zadrženého celními a jinými příslušnými orgány. Tyto náklady se neomezují pouze na skladování a zničení, ale zahrnují i další související náklady, jako jsou náklady na manipulaci, kontrolu a přepravu. V některých případech považují držitelé práv tyto náklady za příliš vysoké, a proto se mohou rozhodnout svá práva duševního vlastnictví neuplatňovat ([27]).

(28) Důležitým aspektem zničení zboží porušujícího práva duševního vlastnictví jsou environmentální náklady spojené s tímto zničením. Je důležité, aby skladování a zničení zboží porušujícího práva duševního vlastnictví probíhalo způsobem, který neohrožuje lidské zdraví a nepoškozuje životní prostředí. Ekologicky bezpečná likvidace zboží porušujícího práva duševního vlastnictví je i nadále jedním z hlavních bodů programu Světové organizace duševního vlastnictví. Světová celní organizace navíc vypracovala pokyny pro ekologickou likvidaci zadrženého zboží porušujícího práva duševního vlastnictví. V EU podléhají recyklace nebo likvidace zboží porušujícího práva duševního vlastnictví zadrženého celními orgány rozhodnutí celních orgánů a splnění souvisejících celních formalit. Vyžadují rovněž souhlas držitele práv. Je třeba, aby příslušné zúčastněné strany vyvinuly maximální úsilí s cílem zajistit ekologicky bezpečnou a řádnou likvidaci zboží porušujícího práva duševního vlastnictví.

(29) Činnosti porušující práva duševního vlastnictví jsou lukrativním podnikáním, a to z důvodu vysoké hodnoty, která může být s právy duševního vlastnictví spojena, a z důvodu relativně nízké míry rizika, pokud jde o pravděpodobnost odhalení a vymáhání. To může vést k tomu, že činnosti porušující práva duševního vlastnictví budou provádět zločinecké organizace společně s trestnými činy, jako je praní peněz, daňové úniky, obchodování s lidmi a nucené práce.

(30) Soudní dvůr ve věci C-655/21 ([28]) rozhodl, že pokud členské státy plní své závazky vyplývající z Dohody Světové obchodní organizace TRIPS o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (dále jen „dohoda TRIPS“), včetně povinností vyplývajících z článku 61, je třeba mít za to, že uplatňují právo Unie ve smyslu čl. 51 odst. 1 Listiny. V členských státech existují rozdíly, pokud jde o trestní sankce podle článku 61 dohody TRIPS za úmyslné padělání ochranné známky nebo porušení autorského práva v komerčním měřítku. Horní hranice sazby trestu odnětí svobody se u nejzávažnějších forem těchto trestných činů, tj. těch, které jsou spáchány zločineckými organizacemi podle definice v článku 1 rámcového rozhodnutí Rady 2008/841/SVV ([29]), v EU liší. Členské státy se vyzývají, aby přezkoumaly, zda jsou dostupné trestní sankce za takové trestné činy v jejich vnitrostátním právu dostatečně vysoké, aby působily jako odstrašující prostředek, korespondující s úrovní trestů za trestné činy odpovídající závažnosti, s cílem zajistit jejich účinné prosazování a dodržovat zásadu proporcionality, a to s přihlédnutím k judikatuře Soudního dvora EU, včetně věci C-655/21. Měly by být rovněž vyzvány, aby posoudily, zda trestní sankce za tyto trestné činy řádně odpovídají způsobené škodě, a zároveň zajistily soulad s platnými pravidly unijního a mezinárodního práva, včetně ochrany základních práv všech dotčených stran.

([27]) EUIPO (2023): Storage and destruction of seized counterfeit goods in the EU (Skladování a zničení zabavených padělků v EU).
([28]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 19. října 2023, C-655/21 (G. ST. T.), ECLI:EU:C:2023:356.
([29]) Rámcové rozhodnutí Rady 2008/841/SVV ze dne 24. října 2008 o boji proti organizované trestné činnosti (Úř. věst. L 300, 11.11.2008, s. 42, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2008/841/oj).

(31) Některé členské státy navíc nemají specializované útvary pro prosazování práva nebo státní zastupitelství, které by se zabývaly trestnými činy souvisejícími s právy duševního vlastnictví. Tato skutečnost brání účinné přeshraniční spolupráci při prosazování práva a příslušným orgánům znesnadňuje uchovávání znalostí. Přeshraniční vyšetřování trestných činů páchaných zločineckými organizacemi lze zefektivnit používáním skrytých vyšetřovacích metod (např. s využitím odposlechů telefonních hovorů a zachycování údajů a tajných operací) při současném zajištění souladu s platnými pravidly Unie a mezinárodním právem, včetně ochrany základních práv všech dotčených stran. Stejně tak mají velký význam finanční vyšetřování, včetně vyšetřování praktik v oblasti online reklamy a používání kryptoměn ([30]), a dostatečná specializace příslušných vyšetřovacích útvarů a státních zástupců. Specializace příslušných vyšetřovacích jednotek v členských státech by rovněž usnadnila vytvoření celoevropských cílových skupin policie, celních orgánů a státních zástupců ve spolupráci s Agenturou Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europol), Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a Eurojustem. Je proto třeba důrazně podporovat využívání specializovaných vyšetřovacích jednotek s odpovídajícími zdroji a zároveň zajistit dodržování platných pravidel práva Unie a mezinárodního práva, včetně ochrany základních práv všech dotčených stran.

(32) Vznikající a rychle se rozvíjející technologie mohou představovat výzvy a nové příležitosti k prosazování práv duševního vlastnictví. Systémy umělé inteligence, jako jsou automatizované systémy rozpoznávání obsahu a algoritmy strojového učení, mohou být využívány k rozpoznávání padělků nebo nedovolených napodobenin výrobků nebo postupů používaných při propagaci nebo distribuci takových výrobků a mají potenciál stát se klíčovými technologiemi v boji proti činnostem porušujícím práva duševního vlastnictví. Hospodářským subjektům se doporučuje, aby při využívání systémů umělé inteligence postupovaly obezřetně a vyvarovaly se poskytování nezveřejněných důvěrných informací, know-how nebo obchodních tajemství jako vstupních údajů do systému, neboť tím mohou potenciálně přijít o možnost získat později ochranu duševního vlastnictví takových informací. Orientace ve výzvách a příležitostech, které umělá inteligence přináší, může být obtížná, zejména pro malé a střední podniky. Členské státy a zúčastněné strany z odvětví se proto vyzývají, aby se zapojily do vypracování komplexního kontrolního seznamu, který by měl malým a středním podnikům poskytnout cenné poznatky, pokyny a praktické strategie, podpořit inovace, chránit duševní vlastnictví a zajistit odpovědné zavádění technologií umělé inteligence v podnikatelském prostředí EU.

(33) Trh s technologiemi proti padělání a pirátství je složitý a rychle se vyvíjí. Držitelé práv mohou čelit problémům při orientaci na tomto trhu a při hledání vhodných technických řešení nebo poskytovatelů technologií. Nicméně zdroje, jako je průvodce technologií proti padělání a pirátství, vydaný úřadem EUIPO, mohou držitelům práv, kteří chtějí technologie proti padělání používat, pomoci. Technologie sdíleného registru (mimo jiné včetně technologií založených na blockchainu) jsou vhodné pro zvýšení sledovatelnosti a transparentnosti dodavatelského řetězce v souladu s digitálním pasem výrobku ([31]), což může pomoci odhalit a zastavit činnosti porušující práva duševního vlastnictví. Tokenizované záznamy o cestě zboží dodavatelským řetězcem zaznamenané v blockchainu jsou neměnné a transparentní a dokumentují každou transakci a pohyb výrobku a mohou být předloženy jako důkazní prostředek v souladu s vnitrostátním procesním právem.

(34) Evropská infrastruktura blockchainových služeb (dále jen „EBSI“) se skládá z veřejné sítě vzájemně propojených uzlů provozujících infrastrukturu služeb založených na blockchainu. EBSI je navržena iterativním způsobem se zaměřením na malý počet konkrétních případů použití (aplikací), které se budou časem rozšiřovat. Postupně se k EBSI budou moci připojit i soukromé společnosti a organizace a využívat ji jako službu.

(35) EUIPO European product and Logistic Service Authenticator (dále jen „EBSI-ELSA“) je pilotní program pro systém založený na blockchainu, který by propojil všechny zúčastněné strany a jejich systémy s cílem zajistit pravost výrobků v celém dodavatelském řetězci a případně i mimo něj. Po propojení zboží s infrastrukturou blockathonu se vytvoří digitální replika, v níž jsou uloženy informace prokazující jeho pravost. Zúčastněné strany tak budou mít možnost převést zboží spolu s jeho virtuálním ekvivalentem, který bude opatřen nezměnitelným digitálním podpisem vlastníka značky. Systém rovněž umožňuje sdílet digitální informace se zúčastněnými stranami logistického řetězce, včetně zprostředkovatelů a příslušných orgánů.

([30]) Jakákoli měna, která má digitální nebo virtuální charakter a k zabezpečení transakcí využívá kryptografii.
([31]) COM(2022) 140 final, 30.3.2022, Sdělení Udržitelné výrobky jako standard.

(36) Nedávné *sdělení o webu 4.0 a virtuálních světech* ([32]) představuje strategii EU pro web 4.0, což je přelomový technologický přechod ke světu, v němž je vše hladce propojeno. S postupujícím vývojem virtuálních světů se očekává, že se objeví nové výzvy, pokud jde o prosazování práv duševního vlastnictví a identifikaci údajných porušovatelů práv, např. prosazování práv duševního vlastnictví souvisejících s nezastupitelnými tokeny (NFT). Tyto výzvy budou vyžadovat další monitorování a dialog se zúčastněnými stranami.

(37) NFT je digitální aktivum, které vyjadřuje jedinečnost a pravost konkrétní digitální položky nebo obsahu pomocí technologie blockchain. Každý NFT je opatřen jedinečným kryptografickým identifikátorem, který jej odlišuje od ostatních, díky čemuž je vzácný a ověřitelný. NFT mohou mimo jiné umožnit tvůrcům tokenizovat a prodávat své (digitální nebo fyzické) výtvory a zároveň poskytnout kupujícím důkaz o jedinečnosti předmětu a možnost bezpečně a decentralizovaně s těmito aktivy obchodovat nebo je prezentovat v online platformách. Vlastnictví NFT však neznamená vlastnictví podkladového aktiva, které je v něm obsaženo nebo na které se odkazuje. Ačkoli vlastnictví NFT obecně uděluje vlastníkovi výhradní práva k samotnému NFT (tím, že poskytuje právo převést, prodat nebo vystavit tokenizovanou verzi aktiva), nemusí nutně zakládat žádná práva ve vztahu k původnímu hmotnému nebo digitálnímu aktivu, neboť ta zůstávají odlišnými právními pojmy.

(38) Dne 1. ledna 2021 Komise a EUIPO spustily fond pro malé a střední podniky ([33]), který nabízí finanční podporu malým a středním podnikům zasaženým pandemií COVID-19 a ruskou útočnou válkou proti Ukrajině s cílem pomoci těmto podnikům spravovat jejich portfolia duševního vlastnictví. S cílem dále podpořit malé a střední podniky při prosazování jejich práv duševního vlastnictví hradí fond pro malé a střední podniky v roce 2024 také náklady na počáteční poradenství poskytované odborníkem služby IP Scan Enforcement ([34]) určeným vnitrostátním úřadem pro duševní vlastnictví (voucher na službu IP Scan Enforcement). Toto poradenství nebo pokyny zahrnují doporučená opatření k řešení stávajících porušení práv duševního vlastnictví a k předcházení možným budoucím porušením. Voucher na službu IP Scan Enforcement nezahrnuje formální činnosti v oblasti prosazování práva, jako je vypracovávání dopisů vyzývajících k ukončení a zastavení protiprávního jednání nebo podávání soudních žalob. Díky tomuto dodatečnému nástroji mohou malé a střední podniky využít poradenství nebo vedení v situacích: i) kdy se malý a střední podnik dozví o porušení svého práva duševního vlastnictví třetí stranou; ii) kdy malému a střednímu podniku hrozí, že jej třetí strana obviní z údajného porušení práv duševního vlastnictví třetí strany nebo iii) kdy musí malý a střední podnik přijmout preventivní opatření související s prosazováním práv duševního vlastnictví.

(39) S rostoucí digitalizací světové ekonomiky se zvyšuje riziko neoprávněného získání, využití a zpřístupnění nezveřejněného know-how a obchodních informací (obchodního tajemství) prostřednictvím kybernetických útoků. Takové kybernetické útoky zahrnují provádění hospodářské činnosti zaměřené na získání obchodního tajemství, které by později mohlo být způsobilé pro ochranu duševního vlastnictví. Malé a střední podniky jsou vystaveny kybernetickým útokům více než větší společnosti, a to z důvodu nedostatečného povědomí o kybernetické bezpečnosti a nedostatečné robustnosti jejich kybernetických bezpečnostních opatření. Kybernetické útoky také způsobují malým a středním podnikům vážné hospodářské škody a oslabují jejich celkovou konkurenceschopnost. Jak bylo oznámeno v akčním plánu pro duševní vlastnictví z roku 2020, Komise připravuje soubor nástrojů pro zvyšování povědomí, který má malým a středním podnikům pomoci předcházet kybernetickým útokům na obchodní tajemství nebo na ně reagovat.

(40) Většina evropských občanů tvrdí, že dobře rozumí pojmu práva duševního vlastnictví, a ještě výraznější většina (93 %) považuje ochranu práv duševního vlastnictví za důležitou. Mezi evropskou veřejností je rovněž rozšířeno povědomí o negativních dopadech padělání, přičemž velká většina Evropanů (přibližně 80 %) se domnívá, že činnosti porušující práva duševního vlastnictví: i) podporují neetické chování a zločinecké organizace; ii) mají dopad na podniky a ohrožují pracovní místa a iii) ohrožují zdraví, bezpečnost a životní prostředí. Přesto více než čtvrtina mladých Evropanů (ve věku 15 až 24 let) na internetu úmyslně zakoupila alespoň jeden padělaný výrobek ([35]), což svědčí o potřebě cílených opatření k omezení tohoto trendu a k dalšímu zlepšení shromažďování důkazů a informovanosti o zdravotních a bezpečnostních rizicích při nákupu padělaných výrobků. V této souvislosti zřídil úřad EUIPO síť odborníků z ministerstev školství členských států a zástupců vnitrostátních úřadů pro duševní vlastnictví s cílem spojit příslušné rozhodovací orgány a formulovat společný přístup k duševnímu vlastnictví ve vzdělávání. Jedním z nejviditelnějších výsledků této sítě je projekt „Ideas Powered @ School“, který vytváří a shromažďuje vzdělávací a školicí materiály o duševním vlastnictví.

([32]) Sdělení Komise ze dne 11. července 2023 o iniciativě EU v oblasti webu 4.0 a virtuálních světů: náskok na cestě k další technologické transformaci – COM/2023/442 final.

([33]) Příloha II prováděcího rozhodnutí Komise C(2023) 1119 – Zlepšení konkurenceschopnosti podniků, zejména malých a středních podniků, a podpora jejich přístupu na trhy.

([34]) Odborníci poskytující službu IP Scan Enforcement jsou odborníci jmenovaní úřady pro duševní vlastnictví členských států, kteří poskytují malým a středním podnikům prvotní poradenství ohledně toho, jak prosazovat práva duševního vlastnictví v případě porušení práv duševního vlastnictví nebo jak se vyhnout porušování práv duševního vlastnictví jiných osob.

([35]) EUIPO: Evropští občané a duševní vlastnictví: vnímání, informovanost a chování (2023).

(41) Aby příslušné orgány, jako jsou celní orgány, policie a státní zastupitelství, mohly účinně a efektivně vykonávat svou činnost, musí mít potřebné hluboké znalosti v oblasti ochrany a prosazování práv duševního vlastnictví a musí být vždy informovány o nejnovějších trendech a technologickém vývoji v této oblasti. V této souvislosti již úřad EUIPO a Agentura EU pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva (CEPOL) zřídily virtuální školicí středisko pro práva duševního vlastnictví určené celním orgánům, policejním orgánům, státním zastupitelstvím a orgánům dozoru nad trhem. Úřad EUIPO a agentura CEPOL rovněž vytvořily školicí zdroje a materiály uzpůsobené potřebám těchto skupin. Podle nařízení (EU) 2021/240 může být navíc na žádost členského státu poskytována technická podpora příslušným vnitrostátním orgánům.

(42) V posledních letech v EU narůstá obchod s padělanými farmaceutickými výrobky ([36]), přičemž v roce 2020 byly léky sedmou nejčastěji zadržovanou kategorií výrobků na vnějších hranicích EU. Padělané farmaceutické výrobky jsou také hojně inzerovány a nabízeny k prodeji na internetu. Často obsahují toxické složky, složky špatné kvality nebo složky s nesprávným dávkováním, a proto jsou podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/83/ES považovány za padělané léčivé přípravky ([37]). Spotřebitelům je třeba pomáhat při rozpoznávání internetových stránek, které prodávají padělané farmaceutické výrobky online. Přestože jsou od roku 2011 ve směrnici 2001/83/ES stanovena pravidla týkající se společného loga, které spotřebitelům umožňuje identifikovat legální online lékárny, informovanost spotřebitelů v této oblasti je stále velmi nízká.

(43) Cílem zprávy Komise o ochraně a prosazování práv duševního vlastnictví ve třetích zemích ([38]) je informovat držitele práv, zejména malé a střední podniky, o možných rizicích pro jejich práva duševního vlastnictví při podnikání v některých zemích mimo EU. Snaží se jim tak umožnit navrhovat obchodní strategie a operace tak, aby chránily hodnotu jejich nehmotných aktiv, jako je duševní vlastnictví. Komise zřídila asistenční střediska pro malé a střední podniky v oblasti práv duševního vlastnictví v Číně, Latinské Americe, jihovýchodní Asii, Indii a Africe s cílem podpořit společnosti z EU, které se v těchto regionech snaží chránit a prosazovat svá práva duševního vlastnictví. Tyto služby pomáhají hospodářským subjektům z EU seznámit se s právním prostředím před zahájením podnikatelské činnosti v těchto regionech.

(44) Pravidelně zveřejňovaný kontrolní seznam Komise v oblasti padělání a pirátství obsahuje příklady zaznamenaných trhů nebo poskytovatelů služeb, jejichž provozovatelé nebo vlastníci se nacházejí mimo EU a kteří se údajně zapojují do padělání a pirátství, usnadňují je či z nich těží. Cílem tohoto seznamu je vyzvat provozovatele a vlastníky, jakož i příslušné vnitrostátní orgány a vlády, aby přijali nezbytné kroky a opatření ke snížení dostupnosti zboží nebo služeb porušujících práva duševního vlastnictví na těchto trzích. Účelem seznamu je rovněž zvýšit povědomí spotřebitelů o environmentálních, bezpečnostních a dalších rizicích spojených s nákupem na potenciálně problematických tržištích. Seznam je připravován ve spolupráci s Europolem a úřadem EUIPO, jejichž odborné znalosti, zejména v oblasti sociálních médií a online platforem, přispívají k vytvoření hlubší analýzy trendů a výzev týkajících se pirátství a padělání v oblasti online služeb třetích zemí a přijatých opatření.

(45) Narůstající počet zón volného obchodu mimo EU může usnadnit prodej údajných padělků a nedovolených napodobenin, neboť tyto zóny: i) poskytují osvobození od cla a daní; ii) mají jednodušší správní postupy a iii) umožňují bezcelní dovoz surovin, strojů, dílů a zařízení. Některé hospodářské subjekty mohou k provádění činností porušujících práva duševního vlastnictví využívat toho, že dohled, kontroly a transparentnost v zónách volného obchodu jsou zdánlivě nedostatečné. V zájmu zlepšení situace přijala Rada Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) v roce 2019 *doporučení o boji proti nezákonnému obchodu: posílení transparentnosti v zónách volného obchodu*. Toto doporučení obsahuje přílohu o kodexu chování pro čisté zóny volného obchodu, která uvádí doporučení pro provozovatele zón volného obchodu ohledně toho, jak ve svých zónách volného obchodu snížit

([36]) Studie EUIPO-OECD o obchodu s padělanými farmaceutickými výrobky.
([37]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/83/ES ze dne 6. listopadu 2001 o kodexu Společenství týkajícím se humánních léčivých přípravků (Úř. věst. L 311, 28.11.2001, s. 67, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2001/83/oj).
([38]) SWD(2023) 153 final: Zpráva o ochraně a prosazování práv duševního vlastnictví ve třetích zemích.

dostupnost nezákonného zboží. Doporučení OECD bylo následně schváleno rozhodnutím Rady ([39]). Je v zájmu držitelů práv i spotřebitelů v EU, aby provozovatelé zón volného obchodu v EU: i) dodržovali kodex chování pro čisté zóny volného obchodu; ii) zlepšili transparentnost svých zón volného obchodu, a tím iii) pomohli snížit dostupnost zboží, u kterého existuje podezření, že porušuje práva duševního vlastnictví, ve svých zónách volného obchodu.

(46) Je nezbytné, aby členské státy a zúčastněné strany sdílely příslušné informace o opatřeních přijatých v návaznosti na toto doporučení a o jejich provádění. Úřad EUIPO, který plní ústřední úlohu v úsilí EU o potírání padělání a o lepší prosazování práv duševního vlastnictví, by měl podporovat šíření, provádění a monitorování tohoto doporučení. Vzhledem ke svým rozsáhlým odborným znalostem a síti zástupců veřejného a soukromého sektoru by měl být úřad EUIPO vybízen k tomu, aby pomáhal shromažďovat informace, monitoroval osvědčené postupy a spolupracoval se svou sítí s cílem zvýšit přeshraniční spolupráci při prosazování práv mezi všemi příslušnými zúčastněnými stranami. Vzhledem k tomu, že alternativní řešení sporů nabízí jednoduchá, rychlá a levná mimosoudní řešení sporů v oblasti duševního vlastnictví, je třeba rozšířit a podporovat jeho využívání. Takové úkoly by mohlo účinně plnit mediační centrum EUIPO.

(47) S cílem zajistit dodržování základního práva na ochranu fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů, jakož i volný pohyb osobních údajů, by zpracování osobních údajů v rámci všech opatření přijatých k provedení tohoto doporučení mělo být plně v souladu s pravidly o ochraně údajů. Zejména by mělo být plně v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ([40]) a směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680 ([41]) a mělo by být monitorováno příslušnými dozorovými úřady.

(48) Toto doporučení podporuje základní práva a ctí zásady uznávané Listinou. Cílem tohoto doporučení je zejména zajistit plné dodržování článků 8, 11, 16, 17, 47 a 49 Listiny.

(49) Z důvodu doplňkovosti mezi tímto doporučením, nařízením (EU) 2022/2065 a doporučením (EU) 2023/1018 by měly být účinky tohoto doporučení posouzeny s náležitým ohledem na zjištění úřadu EUIPO, a to nejpozději do tří let od přijetí tohoto doporučení.

PŘIJALA TOTO DOPORUČENÍ:

KAPITOLA 1

OBECNÁ USTANOVENÍ

ÚČEL

1) Toto doporučení vybízí členské státy, včetně příslušných vnitrostátních orgánů, držitele práv a další hospodářské subjekty, včetně poskytovatelů zprostředkovatelských služeb, aby v souladu s tímto doporučením přijaly účinná, vhodná a přiměřená opatření k boji proti činnostem porušujícím práva duševního vlastnictví v online i offline prostředí. Při provádění jakýchkoli doporučených opatření podle tohoto doporučení by členské státy měly zajistit, aby byla dodržována práva a povinnosti vyplývající z práva Unie, zejména z článku 52 Listiny.

([39]) COM(2019) 294 final.

([40]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

([41]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení rámcového rozhodnutí Rady 2008/977/SVV (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 89, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/680/oj).

2) Toto doporučení připomíná povinnosti členských států, držitelů práv, poskytovatelů zprostředkovatelských služeb a příjemců těchto služeb podle práva Unie, zejména směrnic 98/44/ES ([42]), 98/71/ES ([43]), 2000/31/ES ([44]), 2001/29, 2002/58/ES ([45]), 2004/48/ES, (EU) 2015/2436 ([46]) a 2019/790 ([47]) a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1610/96/ES ([48]), (EU) č. 469/2009/ES ([49]), (EU) č. 608/2013, (EU) 2017/1001 ([50]) a (EU) 2022/2065.

3) Toto doporučení nedoporučuje žádná opatření v rámci závazných ustanovení práva Unie ani se nesnaží o výklad těchto závazných ustanovení. Pokud se zdá, že doporučení a závazné ustanovení práva Unie jsou v rozporu nebo se překrývají, použije se závazné ustanovení práva Unie.

4) Doporučení se nevztahuje na legální obchodování, včetně

a) případů, kdy jsou příslušná práva vyčerpána ve smyslu článku 15 směrnice (EU) 2015/2436, článku 15 nařízení (EU) 2017/1001, článku 15 směrnice 98/71/ES, článku 21 nařízení (EU) č. 6/2002 a směrnice 2001/29/ES, směrnice (EU) 2019/790 a směrnice 2004/48/ES;

b) ani na oprávněná použití obsahu, jako je použití obsahu chráněného autorským právem v rámci omezení a výjimek.

DEFINICE

5) Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

a) „činnostmi porušujícími práva duševního vlastnictví“ činnosti, jako je výroba, propagace, prodej nebo distribuce padělků, které jsou předmětem činu porušujícího ochrannou známku, patent nebo zeměpisné označení, a nedovolených napodobenin zboží nebo obsahu, které jsou předmětem činu porušujícího průmyslový vzor nebo autorské právo, včetně souvisejících služeb, pokud jsou tyto činnosti prováděny v komerčním měřítku, přičemž přinášejí přímý nebo nepřímý hospodářský či obchodní prospěch;

b) „hospodářskými subjekty“ výrobci, zplnomocnění zástupci, dovozci, distributoři, poskytovatelé služeb kompletního vyřízení objednávek nebo jakákoli jiná fyzická nebo právnická osoba, včetně držitelů práv a poskytovatelů zprostředkovatelských služeb;

([42]) Směrnice Evropského Parlamentu a Rady 98/44/ES ze dne 6. července 1998 o právní ochraně biotechnologických vynálezů (Úř. věst. L 213, 30.7.1998, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1998/44/oj).

([43]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/71/ES ze dne 13. října 1998 o právní ochraně (průmyslových) vzorů (Úř. věst. L 289, 28.10.1998, s. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1998/71/oj).

([44]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu („směrnice o elektronickém obchodu“) (Úř. věst. L 178, 17.7.2000, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/31/oj).

([45]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES ze dne 12. července 2002 o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací (směrnice o soukromí a elektronických komunikacích) (Úř. věst. L 201, 31.7.2002, s. 37, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2002/58/oj).

([46]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2436 ze dne 16. prosince 2015, kterou se sbližují právní předpisy členských států o ochranných známkách (přepracované znění) (Úř. věst. L 336, 23.12.2015, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2015/2436/oj).

([47]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/790 ze dne 17. dubna 2019 o autorském právu a právech s ním souvisejících na jednotném digitálním trhu a o změně směrnic 96/9/ES a 2001/29/ES (Úř. věst. L 130, 17.5.2019, s. 92, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/790/oj).

([48]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1610/96 ze dne 23. července 1996 o zavedení dodatkových ochranných osvědčení pro přípravky na ochranu rostlin (Úř. věst. L 198, 8.8.1996, s. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1996/1610/oj).

([49]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 469/2009 ze dne 6. května 2009 o dodatkových ochranných osvědčeních pro léčivé přípravky (kodifikované znění) (Úř. věst. L 152, 16.6.2009, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/469/oj).

([50]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1001 ze dne 14. června 2017 o ochranné známce Evropské unie (kodifikované znění) (Úř. věst. L 154, 16.6.2017, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1001/oj).

c) „poskytovatelem zprostředkovatelských služeb“ hospodářský subjekt poskytující službu, jež může být jednou nebo několika dalšími osobami použita pro účely činností porušujících práva duševního vlastnictví a která s těmito dalšími osobami nemusí nutně udržovat zvláštní (například smluvní) vztah, a může případně zahrnovat služby poskytované poskytovateli dopravních a logistických služeb, poskytovateli platebních služeb, poskytovateli sociálních médií a poskytovateli doménových jmen ([51]);

d) „poskytovatelem sociálních médií“ poskytovatel zprostředkovatelských služeb, které uživatelům umožňují vytvářet a sdílet obsah, informace nebo komunikovat online;

e) „poskytovatelem dopravních a logistických služeb“ zprostředkovatel, který organizuje a/nebo provádí přepravu zboží z místa původu, např. od odesílatele, do místa určení, např. k příjemci, a to prostřednictvím lodní, člunové, silniční, železniční nebo letecké nákladní dopravy nebo jiných dopravních prostředků;

f) „příslušnými orgány“ orgány veřejné moci s pravomocemi v oblasti šetření a/nebo prosazování práv duševního vlastnictví na vnitrostátní a unijní úrovni.

KAPITOLA 2

Podpora spolupráce, koordinace a sdílení informací za účelem ochrany inovací a investic

Podpora spolupráce pomocí dobrovolných nástrojů

6) Držitelé práv a poskytovatelé zprostředkovatelských služeb se vyzývají,

a) aby se zapojili do dobrovolných nástrojů spolupráce na úrovni EU nebo na vnitrostátní úrovni, jako je memorandum o porozumění týkající se padělání a memorandum o porozumění týkající se reklamy;

b) aby se účastnili procesu modernizace memorand o porozumění týkajících se padělání a memoranda o porozumění týkajícího se reklamy a po zavedení těchto modernizovaných memorand se jimi řídili.

7) Členské státy se vyzývají, aby podporovaly zapojení hospodářských subjektů, jako jsou poskytovatelé zprostředkovatelských služeb, včetně tržišť elektronického obchodu, poskytovatelé dopravních a logistických služeb, poskytovatelé platebních služeb, poskytovatelé sociálních médií, poskytovatelé služeb doménových jmen a zúčastněné strany z odvětví online reklamy, do těchto nástrojů dobrovolné spolupráce a do modernizace memoranda o porozumění týkajícího se padělání a memoranda o porozumění týkajícího se reklamy, včetně jejich případné přeměny na kodexy chování podle článků 45 a 46 nařízení (EU) 2022/2065.

Posílení role signatářů memoranda o porozumění týkajícího se padělání jako tzv. důvěryhodných oznamovatelů

8) Držitelé práv a jejich zástupci, kteří jsou signatáři memoranda o porozumění týkajícího se padělání, se vyzývají, aby požádali o status důvěryhodných oznamovatelů, aby mohli využít zvláštního zacházení podle nařízení (EU) 2022/2065, pokud jde o oznámení podaná důvěryhodnými oznamovateli, pokud splňují požadavky stanovené v čl. 22 odst. 2 nařízení (EU) 2022/2065.

Předcházení zneužívání služeb poskytovatelů přepravních a logistických služeb k činnostem porušujícím práva duševního vlastnictví

9) S cílem zabránit zneužívání služeb poskytovatelů dopravních a logistických služeb, kteří mají přímé smluvní vztahy s odesílateli nebo příjemci, k činnostem porušujícím duševní vlastnictví – ať už jde o zboží vstupující do EU nebo o obchod uvnitř EU – se těmto poskytovatelům doporučuje, aby v plném souladu s právem Unie, včetně zpracování osobních údajů, uplatňovali následující osvědčené postupy:

a) aby ve svých podmínkách jasně uvedli:

1) za jakých okolností mají v souladu s platnými právními předpisy právo otevřít a zkontrolovat zásilku za účelem posouzení, zda zásilka neobsahuje zboží porušující práva duševního vlastnictví;

([51]) Viz rozsudek Soudního dvora ze dne 27. března 2014, UPC Telekabel, C-314/12, ECLI:EU:C:2014:192, body 32 a 35, rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 24. listopadu 2011 a rozsudek Soudního dvora ze dne 7. července 2016, Tommy Hilfiger Licencing a další, C-494/15, EU:C:2016:528, bod 23.

2) postup informování příjemce nebo vlastníka zboží o výsledku tohoto posouzení za všech okolností bez ohledu na to, zda byly nalezeny důkazy, že se jedná o zboží porušující duševní vlastnictví;

3) prostředky nápravy a odškodnění, které má příjemce nebo vlastník zásilky k dispozici v případě, že dojde k otevření zásilky a není prokázáno, že se jedná o zboží porušující duševní vlastnictví;

b) aby měli zaveden systém pro ověřování údajů týkajících se přepravy s cílem zasílat celním orgánům na jejich žádost spolehlivé údaje před příchodem zboží a přispívat tak k účinnému posouzení rizika ze strany celních orgánů v souvislosti s činnostmi porušujícími duševní vlastnictví. Takové ověřování by pokud možno zahrnovalo následující prvky:

1) kontrolu poskytnutých údajů o společnosti, jsou-li veřejně a bezplatně dostupné;

2) kontrolu informací o odesílateli a příjemci na základě veřejně dostupných a bezplatných údajů, které podporují odhalování nezákonného zboží a možného porušování práv duševního vlastnictví.

Předcházení zneužívání služeb poskytovatelů platebních služeb k činnostem porušujícím práva duševního vlastnictví

10) S cílem zabránit zneužívání služeb poskytovatelů platebních služeb k činnostem porušujícím práva duševního vlastnictví se těmto poskytovatelům doporučuje, aby uplatňovali následující osvědčené postupy:

a) aby ve svých obchodních podmínkách jasně uvedli jako důvod pro pozastavení nebo ukončení smlouvy s prodejci jakékoli zjištění, včetně zjištění příslušného orgánu, o využívání jejich platebních služeb k činnostem porušujícím práva duševního vlastnictví;

b) aby zřídili mechanismy oznamování umožňující držitelům práv, kteří využívají jejich platební služby, oznámit jakoukoli činnost porušující práva duševního vlastnictví;

c) je-li to technicky a ekonomicky proveditelné, aby měli k dispozici informační systém, který by umožnil identifikovat provozovatele, kteří se podílejí na činnostech porušujících práva duševního vlastnictví, a to v rámci různých platebních služeb, pokud jeden poskytovatel platebních služeb ukončil s těmito provozovateli své služby z důvodu činností porušujících práva duševního vlastnictví;

d) aby si s ostatními poskytovateli platebních služeb vyměňovali informace o trendech týkajících se činností porušujících práva duševního vlastnictví a aby zavedli zvláštní opatření proti opakovanému zneužívání svých služeb, zejména pokud příslušný orgán zjistil, že jejich služby byly použity k činnostem porušujícím práva duševního vlastnictví.

11) Veškeré zpracování osobních údajů by mělo být prováděno v plném souladu s právem Unie. Toto doporučení by nemělo vést k uložení závazku poskytovatelům platebních služeb, aby pro všechny své zákazníky zavedli systém pro filtrování všech plateb, které procházejí jejich službami.

Předcházení zneužívání služeb poskytovatelů sociálních médií k činnostem porušujícím práva duševního vlastnictví

12) S cílem zabránit zneužívání služeb poskytovatelů sociálních médií k činnostem porušujícím práva duševního vlastnictví se těmto poskytovatelům doporučuje, aby uplatňovali následující osvědčené postupy:

a) aby podporovali držitele práv, zejména majitele ochranných známek, a příslušné orgány v boji proti nezákonnému používání jejich ochranných známek v názvech účtů na sociálních médiích, především v soukromé komunikaci nebo v uzavřených skupinách, a to i tím, že majitelům ochranných známek poskytnou ověřené účty;

b) aby měli zavedeny vhodné systémy k identifikaci fyzických nebo právnických osob, které údajně zneužívají jejich služby k činnostem porušujícím práva duševního vlastnictví, a aby v případě jejich odhalení podnikli příslušné kroky;

c) aby měli zavedeny politiky, které správce skupin sociálních médií upozorňují na riziko činností porušujících práva duševního vlastnictví ze strany uživatelů sociálních médií v soukromé komunikaci nebo v uzavřených skupinách.

13) Veškeré zpracování osobních údajů by mělo být prováděno v plném souladu s právem Unie. Toto doporučení se v žádném případě nedotýká oprávněného využívání služeb a nemělo by vést k tomu, aby poskytovatelé sociálních médií přijímali opatření, která by ovlivnila svobodu projevu a informovanost uživatelů jejich služeb.

Poskytovatelé doménových jmen: zajištění ochrany práv duševního vlastnictví v systému doménových jmen

14) Registry domén nejvyšší úrovně a subjekty poskytující služby registrace doménových jmen se sídlem v EU a/nebo nabízející služby v EU se vyzývají, aby uplatňovaly následující osvědčené postupy:

a) aby ve svých podmínkách stanovily, že zjištění činnosti porušující práva duševního vlastnictví příslušným orgánem v souvislosti s doménovým jménem nebo jeho používáním může vést k ukončení registrace a/nebo pozastavení a zrušení delegace doménového jména;

b) aby během procesu registrace poskytly žadatelům o registraci odkazy na příslušné veřejně dostupné registry duševního vlastnictví, v nichž lze vyhledávat online, a umožnily tak žadatelům zkontrolovat, zda název domény není v rozporu s registrovanými právy duševního vlastnictví. V tomto ohledu se registry domén nejvyšší úrovně usazené v EU a/nebo nabízející služby v EU vyzývají, aby na základě dobrovolných dohod spolupracovaly s úřadem EUIPO a aby pro domény nejvyšší úrovně, které spravují, převzaly stávající informační a výstražný systém, který v současné době provozují úřad EUIPO a registr EURid pro ochranné známky EU a doménu nejvyšší úrovně „.eu“, a rozšířily jej i na registrovaná zeměpisná označení;

c) aby zajistily postupy ověřování údajů o registraci doménových jmen, např. pomocí řešení elektronické identifikace a/nebo veřejně přístupných rejstříků, jako jsou občanské a obchodní rejstříky, k ověření totožnosti žadatele o registraci v plném souladu s právem na ochranu údajů;

d) aby přijaly dobrovolná opatření ke zjištění nesprávných registračních údajů u existujících doménových jmen a aby registrovaným subjektům poskytly přiměřenou lhůtu k opravě nebo doplnění těchto údajů, po jejímž uplynutí může být vydáno oznámení o pozastavení delegace jejich doménového jména.

15) Při žádosti o přístup k údajům o registraci doménových jmen, které jsou osobními údaji, se registrům domén nejvyšší úrovně a subjektům poskytujícím služby registrace doménových jmen, které jsou usazeny v EU a/nebo nabízejí služby v EU, doporučuje, aby za oprávněné žadatele o přístup považovaly všechny fyzické nebo právnické osoby, které podají žádost o právo na informace podle směrnice 2004/48/ES.

16) S ohledem na revizi režimu zemědělských zeměpisných označení a nový režim zeměpisných označení pro řemeslné a průmyslové výrobky, který bude plně použitelný od prosince 2025 ([52]), se úřadu EUIPO doporučuje rozšířit stávající informační a výstražný systém tak, aby zahrnoval i zeměpisná označení.

17) Registrované subjekty by měly mít právo odvolat se proti pozastavení nebo zrušení jména domény, které si zaregistrovaly.

18) Veškeré zpracování osobních údajů by mělo být prováděno v plném souladu s právem Unie.

Určení jednotného kontaktního místa pro prosazování práv duševního vlastnictví

19) Příslušné orgány, držitelé práv a poskytovatelé zprostředkovatelských služeb se vyzývají, aby určili kontaktní místo pro prosazování práv duševního vlastnictví a jasně je uvedli na svých internetových stránkách a v dalších příslušných komunikačních kanálech. Dále se jim doporučuje, aby ke sdílení informací o svém určeném kontaktním místě pro prosazování práv duševního vlastnictví využívali platformu IPEP.

([52]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2411 ze dne 18. října 2023 o ochraně zeměpisných označení řemeslných a průmyslových výrobků a o změně nařízení (EU) 2017/1001 a (EU) 2019/1753 (Úř. věst. L, 2023/2411, 27.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2411/oj).

Podpora stávajících nástrojů pro usnadnění spolupráce a sdílení informací

20) Členské státy se vyzývají, aby podporovaly využívání technických nástrojů k usnadnění koordinace, sdílení informací a komunikace mezi držiteli práv a příslušnými orgány tím, že:

a) podpoří využívání platformy IPEP k bezpečnému sdílení informací, a to i ze strany držitelů práv za účelem podávání elektronických žádostí o přijetí opatření prostřednictvím obchodního portálu, kterým může být buď obchodní portál platformy IPEP pro databázi COPIS ([53]), nebo některý z vnitrostátních portálů vytvořených členskými státy;

b) vyzvou orgány dozoru nad trhem, aby používaly systém ICSMS, a rovněž všechny příslušné orgány, aby používaly stránky EU Safety Gate k označování a oznamování výrobků, které mohou být padělky nebo nedovolenými napodobeninami;

c) vyzvou vnitrostátní soudní orgány, aby nahlížely do sbírky klíčových rozsudků v oblasti prosazování práv, kterou vytvořil úřad EUIPO.

21) Tam, kde příslušné orgány, včetně orgánů dozoru nad trhem, tyto nástroje nevyužívají v dostatečné míře, se členské státy vyzývají, aby vyčlenily nezbytné lidské a technické zdroje na zvýšení využívání výše uvedených nástrojů.

22) Úřad EUIPO se vybízí, aby při výměnách v rámci platformy IPEP usiloval o rozšíření spolupráce s dalšími partnery, včetně zprostředkovatelů, jako jsou poskytovatelé platebních služeb.

Podpora účinného sdílení informací mezi všemi účastníky hodnotového řetězce

23) Členské státy se vyzývají, aby sdílely zpravodajství a údaje o nových trendech v oblasti padělání a pirátství, o zabaveních, posouzeních rizik, seznamech internetových stránek, které podle zjištění příslušných orgánů porušují práva duševního vlastnictví, a osvědčených postupech pro boj proti činnostem porušujícím práva duševního vlastnictví, jak stanoví právo Unie. Měly by je sdílet s orgány EU působícími v této oblasti, jako jsou OLAF, Europol, EUIPO a Komise, a co nejlépe využívat dostupné právní a technické nástroje.

24) Hospodářské subjekty se vyzývají, aby v souladu s právem Unie sdílely informace s příslušnými orgány, včetně informací o původu a distribučních kanálech činností porušujících práva duševního vlastnictví, jakož i o metodách a chování údajných porušovatelů. Rovněž se vyzývají, aby prozkoumaly nové způsoby sdílení informací o osobách, které se opakovaně dopouštějí činností porušujících práva duševního vlastnictví, ať už online nebo offline.

25) Příslušné orgány se vyzývají, aby si spontánně nebo na zvláštní žádost vyměňovaly nebo sdílely veškeré strategické nebo technické informace na vnitrostátní úrovni a na úrovni EU, které přispívají k jejich analýze rizik a dalším zpravodajským informacím prostřednictvím nástrojů, které jsou jim k dispozici ([54]).

26) Příslušné subjekty EU a příslušné orgány se vyzývají, aby prozkoumaly možnost zpřístupnění svých analýz rizik a dalších zpravodajských systémů veřejnosti a jejich interoperabilitu s cílem umožnit vyhledávání případných shod s dřívějšími porušeními práv duševního vlastnictví a trestnými činy v oblasti duševního vlastnictví. V tomto ohledu se úřad EUIPO vybízí, aby prostřednictvím práce technické skupiny pro prosazování práv duševního vlastnictví a výměnu údajů podporoval shromažďování a vyhledávání údajů a vytváření a využívání informačních panelů.

([53]) COPIS (systém boje proti padělání a pirátství) je databáze EU zřízená Komisí v souladu s nařízením (EU) č. 608/2013, která umožňuje celním orgánům plnit jejich právní povinnosti vyplývající z uvedeného nařízení, a to prostřednictvím zpracování, uchovávání a správy žádostí o přijetí opatření a záznamů o protiprávním jednání obsahujících příslušné informace o zboží, jehož propuštění je pozastaveno, nebo o zboží, které je zadrženo.

([54]) Např. databáze COPIS, jak je stanoveno v nařízení (EU) č. 608/2013 o opatřeních na hranicích v oblasti práv duševního vlastnictví; celní informační systém podle nařízení (ES) č. 515/97 o vzájemné pomoci mezi správními orgány členských států a jejich spolupráci s Komisí k zajištění řádného používání celních a zemědělských předpisů; celní informační systém Plus, jak je stanoveno v rámcovém rozhodnutí Rady 2009/917/SVV o používání informačních technologií pro celní účely; informační systém Europolu a portál pro analýzu dat, jak je stanoveno v nařízení (EU) 2016/794 o Agentuře Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europol) atd.

27) Spolupráce mezi úřadem EUIPO a různými orgány EU souvisejícími s prosazováním práva, včetně Europolu, úřadu OLAF, Agentury Evropské unie pro justiční spolupráci v trestních věcech (Eurojust), Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex) a agentury CEPOL, by měla i nadále podporovat a zefektivňovat boj proti činnostem porušujícím práva duševního vlastnictví. Úřad EUIPO by měl přispívat k posilování této sítě a podporovat ji. Sdílení informací mezi všemi subjekty, kterých se dotýkají činnosti porušující práva duševního vlastnictví, by mělo být v souladu s právem Unie, včetně pravidel hospodářské soutěže, a v souladu se zásadami stanovenými v pokynech o použitelnosti článku 101 Smlouvy o fungování Evropské unie na dohody o horizontální spolupráci, zejména se zásadami týkajícími se výměny informací a zpracování osobních údajů, práva na soukromí a podnikání a práva na účinnou právní ochranu ([55]).

Zlepšení zapojení orgánů dozoru nad trhem do boje proti padělání

28) Členské státy se vyzývají, aby při svých šetřeních vybavily orgány dozoru nad trhem schopnostmi a zdroji pro sledování činností porušujících práva duševního vlastnictví.

29) Členské státy se vyzývají, aby podporovaly lepší koordinaci a spolupráci mezi orgány dozoru nad trhem a dalšími orgány odpovědnými za prosazování práv duševního vlastnictví, zejména tím, že budou vyžadovat intenzivnější sdílení informací a lepší koordinaci při přijímání opatření k boji proti činnostem porušujícím práva duševního vlastnictví. Úřad EUIPO se vybízí, aby tuto spolupráci podporoval prostřednictvím školení, včetně nástrojů pro sdílení informací, a společných akcí zaměřených na odhalování padělků a shromažďování dalších důkazů o zdravotních a bezpečnostních rizicích způsobených padělanými výrobky.

KAPITOLA 3

Pokrok v postupech prosazování práv duševního vlastnictví

Podpora postupů alternativního řešení sporů

30) Vnitrostátní úřady pro duševní vlastnictví, které nabízejí mediaci, a další poskytovatelé alternativního řešení sporů se vyzývají, aby poskytovali mediační služby také v jiných sporech týkajících se duševního vlastnictví než pouze v řízeních o zápisu a v námitkových řízeních.

31) Registry domén nejvyšší úrovně usazené v EU a/nebo nabízející služby v EU se vyzývají, aby zajistily postup alternativního řešení sporů, v němž se lze dovolávat práv duševního vlastnictví:

   a) s přihlédnutím k osvědčeným mezinárodním postupům v této oblasti, a zejména k příslušným doporučením Světové organizace duševního vlastnictví s cílem zajistit, aby se v co největší míře zabránilo spekulativním a zneužívajícím registracím;

   b) při dodržení jednotných procesních pravidel odpovídajících pravidlům stanoveným v rámci jednotného postupu řešení sporů o doménová jména (Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy), který uplatňuje sdružení ICANN.

32) V návaznosti na postup alternativního řešení sporů, v němž zvítězil držitel práv a který lze považovat za konečný nebo proti němuž se nelze odvolat, se registr vyzývá, aby doménové jméno buď odebral, nebo na žádost převedl na stranu, která zvítězila.

33) Veškeré postupy alternativního řešení sporů by měly být v souladu s platnými právními předpisy Unie nebo vnitrostátními právními předpisy, včetně těch, které se týkají zpracování osobních údajů, práva na soukromí a podnikání a práva na účinnou právní ochranu.

Podpora používání dynamických soudních zákazů

34) Členské státy se vyzývají k tomu, aby stanovily možnost požádat o soudní zákaz proti porušovateli nebo danému poskytovateli zprostředkovatelských služeb, který lze rozšířit na činnosti porušující práva duševního vlastnictví, které v době podání návrhu na soudní zákaz ještě nebyly identifikovány, ale týkají se velmi podobných skutkových okolností, které vedly k údajnému porušení příslušného práva duševního vlastnictví.

([55]) Sdělení Komise – Pokyny k použitelnosti článku 101 Smlouvy o fungování Evropské unie na dohody o horizontální spolupráci (Úř. věst. C 259, 21.7.2023, s. 1).

35) Hospodářské subjekty se vyzývají k tomu, aby dále vyvíjely a používaly technická řešení, která identifikují opakované porušování téhož práva duševního vlastnictví stejnou fyzickou nebo právnickou osobou a podobnými prostředky, například vytvářením zrcadlových webových stránek, používáním dominantního prvku ochranné známky online nebo offline nebo opakovaným skladováním padělků ve stejném skladu.

36) Při zavádění nebo uplatňování pravidel týkajících se soudních zákazů se členské státy vyzývají, aby zohlednily, že opatření stanovená v soudním zákazu by neměla být pro adresáty nepřiměřeně zatěžující.

37) Členské státy se vyzývají, aby stanovily, že doba trvání soudního zákazu by neměla přesáhnout dobu nezbytnou k zajištění účinné ochrany držitelů práv.

38) Veškerá řízení o soudním zákazu by měla být v souladu s platným právem Unie nebo vnitrostátním právem, včetně práva na zpracování osobních údajů, práva na soukromí a na podnikání a práva na účinnou právní ochranu.

Zajištění práva na informace pro účely prosazování práv duševního vlastnictví

39) Členské státy se vybízejí k tomu, aby v reakci na odůvodněnou a přiměřenou žádost navrhovatele v řízení umožnily příslušným soudním orgánům nařídit zveřejnění relevantních informací za účelem účinného boje proti porušování práv duševního vlastnictví, které není prováděno v komerčním měřítku. Pro tyto účely by se relevantními informacemi mohly rozumět tytéž informace, které mohou být požadovány v souladu s čl. 8 odst. 2 směrnice 2004/48/ES, včetně e-mailové adresy, telefonního čísla a IP adres údajných porušovatelů nebo účastníků údajných protiprávních činností.

40) Členské státy se vyzývají, aby zajistily, že v případě žádosti o informace podle článku 8 směrnice 2004/48/ES postačí příslušnému soudu poskytnout jakýkoli přiměřeně dostupný důkaz, který by s dostatečnou mírou jistoty prokázal, že žadatel je držitelem práv.

41) Sdílení informací, které může zahrnovat i osobní údaje, má zásadní význam pro účinný a efektivní boj proti činnostem porušujícím práva duševního vlastnictví. Aby mohli držitelé práv zahájit spravedlivé a nestranné občanskoprávní postupy prosazování práv proti porušovatelům práv duševního vlastnictví, měly by být hospodářské subjekty vybízeny k tomu, aby s držiteli práv sdílely relevantní informace a důkazy potřebné pro účely občanskoprávního prosazování práv. Kromě toho se hospodářským subjektům doporučuje, aby zohlednily:

a) že zájem správce údajů nebo třetí strany získat osobní údaje osoby, která údajně poškodila jejich majetek, za účelem podání žaloby proti této osobě o náhradu škody nebo vymáhání pohledávek může představovat oprávněný zájem podle čl. 6 odst. 1 písm. f) nařízení (EU) 2016/679;

b) rozhodovací praxi vnitrostátních úřadů pro ochranu údajů a veškeré příslušné pokyny Evropského sboru pro ochranu osobních údajů.

Zajištění poskytnutí přiměřené náhrady škody

42) Členské státy se vyzývají k tomu, aby zajistily, že v rámci řízení o prosazování práv duševního vlastnictví mohou držitelé práv obdržet náhradu škody odpovídající skutečné způsobené újmě, a to za použití metody výpočtu náhrady škody, která zohledňuje všechny aspekty utrpěné újmy, včetně:

a) náhrady škody pokrývající morální újmu, kterou utrpěl držitel práv;

b) náhrady škody pokrývající náklady spojené s vyhledáváním a identifikací možných porušení práv;

c) náhrady škody zahrnující úhradu úroků z dlužných částek.

43) Členským státům se připomíná, že podle judikatury Soudního dvora ([56]) nelze skutečnost, že směrnice 2004/48/ES neukládá členským státům povinnost stanovit náhradu škody jako trest, vykládat jako zákaz zavedení takového opatření ve vhodných případech. Členské státy se proto vyzývají, aby v souladu se svými ústavními a právními tradicemi a v plném souladu s Listinou zvážily přiznání náhrady škody jako trest jako nápravného prostředku v nejškodlivějších případech porušování práv duševního vlastnictví.

Rychlejší, levnější a ekologičtější skladování a likvidace zboží porušujícího práva duševního vlastnictví

44) Členské státy a hospodářské subjekty se vyzývají, aby podporovaly Komisi a úřad EUIPO při:

a) posouzení způsobů, jak by bylo možné zkrátit dobu a snížit náklady na skladování a zničení zboží porušujícího práva duševního vlastnictví zadrženého na hranicích EU nebo zabaveného na vnitřním trhu, u něhož bylo nařízeno zničení;

b) shromažďování a sdílení osvědčených postupů týkajících se environmentálně bezpečných metod a postupů skladování a likvidace zboží porušujícího práva duševního vlastnictví, u něhož je nařízeno zničení, s cílem prohloubit znalosti, sladit vnitrostátní postupy a zvýšit povědomí příslušných subjektů odpovědných za skladování a likvidaci zboží porušujícího práva duševního vlastnictví, včetně osvědčených postupů týkajících se environmentálně bezpečného skladování.

45) Členské státy a hospodářské subjekty se vyzývají, aby zajistily, že zboží porušující práva duševního vlastnictví, u něhož je nařízeno zničení, bude připraveno k opětovnému použití, recyklaci nebo jinému využití a že bude spalováno nebo ukládáno na skládky pouze v krajním případě, kdy taková řešení přinesou nejlepší výsledky z hlediska životního prostředí a lidského zdraví. V takových případech je třeba věnovat zvláštní pozornost zboží, které obsahuje nebezpečné látky nebo směsi.

46) Členské státy se vyzývají, aby Komisi a EUIPO poskytly informace týkající se nákladů a dostupných hospodářských subjektů, které nabízejí služby skladování a/nebo ekologicky bezpečné likvidace, a to i v případě recyklace.

Zvýšení účinnosti trestních sankcí a vyšetřování

47) Členské státy se vyzývají, aby přehodnotily a případně zvýšily horní hranici trestu odnětí svobody u nejzávažnějších forem úmyslného padělání a pirátství páchaného v komerčním měřítku zločineckými organizacemi.

48) Členské státy se vybízejí, aby zajistily, že při určování přiměřené výše trestu lze v jednotlivých případech zohlednit výši získaného nebo očekávaného protiprávního zisku a výši způsobené škody. Členské státy se vybízejí, aby zajistily, že při určování přiměřených finančních sankcí lze v jednotlivých případech zohlednit celkový obrat skupiny právnických osob.

49) Členské státy se vyzývají, aby přezkoumaly nezbytnost zajistit nebo povolit – za předpokladu dodržení nezbytných záruk v právu Unie nebo vnitrostátním právu – použití skrytých vyšetřovacích metod při vyšetřování nejzávažnějších forem úmyslného padělání ochranných známek a pirátství páchaného v komerčním měřítku zločineckými organizacemi.

50) Členské státy se vyzývají, aby v souladu s platnými pravidly prováděly vyšetřování finančních důsledků trestných činů týkajících se práv duševního vlastnictví a aby uplatňovaly vyšetřovací strategii založenou na „sledování toku peněz“, kdykoli je to možné a vhodné.

51) Členské státy se vyzývají, aby v rámci svých příslušných orgánů a státních zastupitelství zajistily úplnou nebo částečnou specializaci útvarů odpovědných za vyšetřování a stíhání trestných činů souvisejících s právy duševního vlastnictví.

([56]) Rozsudek ze dne 25. ledna 2017, C-367/15, Stowarzyszenie „Oławska Telewizja Kablowa“, bod 28.

52) Členské státy se vyzývají, aby zajistily, že jejich příslušné orgány budou systematicky využívat přeshraniční aspekty svých vyšetřování a koordinovat je s relevantními protistranami prostřednictvím příslušných orgánů a agentur EU, jako jsou Eurojust, OLAF a Europol.

53) Veškerá opatření, k jejichž přijetí jsou členské státy v této kapitole vybízeny, by měla být v souladu s platnými pravidly unijního, vnitrostátního a mezinárodního práva, včetně ochrany základních práv všech dotčených stran.

KAPITOLA 4

Přizpůsobení postupů v oblasti duševního vlastnictví umělé inteligenci a virtuálním světům

Využití nových technologií v boji proti porušování práv duševního vlastnictví

54) Držitelé práv a poskytovatelé zprostředkovatelských služeb se vyzývají, aby přijali celounijní řešení pro pokročilé systémy sledování, jako je digitální pas výrobku a tokenizační řešení (ať už založená na blockchainu, nebo jiná), která pomohou hospodářským subjektům a celním orgánům tím, že budou sledovat zásilky v hodnotovém řetězci, ale také usnadní sdílení údajů v souladu s právem Unie.

55) Hospodářské subjekty, zejména poskytovatelé zprostředkovatelských služeb a držitelé práv, se vybízejí k tomu, aby k odhalování padělků, včetně zboží porušujícího práva k průmyslovým vzorům na internetu, využívali pokročilé metodiky a technologie, jako jsou metody analýzy dat, automatizované systémy rozpoznávání obsahu a algoritmy strojového učení (včetně hlubokého učení).

56) Členské státy se vyzývají, aby využívaly systémy umělé inteligence k boji proti padělání, posilovaly opatření k prosazování práv a zlepšovaly služby pro přihlašovatele práv k duševnímu vlastnictví. V této souvislosti se členské státy vyzývají, aby:

   a) zavedly systémy umělé inteligence, které účinně zjednoduší a zlepší proces podávání žádostí o ochranu duševního vlastnictví a poskytnou přihlašovatelům bezproblémové a uživatelsky přívětivé prostředí;

   b) vybízely příslušné orgány k využívání systémů umělé inteligence s cílem zefektivnit a zlepšit proces identifikace a potírání padělků a nedovolených napodobenin zboží a online obsahu.

57) Veškerá použití technologie by měla být v souladu s platným právem Unie nebo vnitrostátním právem, včetně práva na zpracování osobních údajů, práva na soukromí a na podnikání a práva na účinnou právní ochranu.

Zvyšování povědomí o nových technologiích a podpora malých a středních podniků při jejich využívání

58) Členské státy se vyzývají, aby zvyšovaly povědomí veřejnosti o technologiích a řešeních, které je třeba používat v rámci boje proti padělání a pirátství, jako jsou technologie uvedené v průvodci technologií proti padělání a pirátství, který vydal úřad EUIPO. V této souvislosti se vedení EBSI vybízí, aby přijalo boj proti padělání a pirátství jakožto nový uživatelský případ EBSI, což by mohlo motivovat další uživatele, kteří se do této problematiky zapojí v rané fázi, k vypracování nových řešení pro boj proti padělání založených na technologiích distribuovaného registru.

59) Členské státy a zúčastněné strany z daného odvětví se vyzývají k úzké spolupráci s Komisí při vypracování komplexního kontrolního seznamu přizpůsobeného malým a středním podnikům. Cílem tohoto kontrolního seznamu je pomoci malým a středním podnikům při orientaci v problémech a příležitostech, které technologie umělé inteligence přinášejí. Kontrolní seznam se zaměří zejména na to, aby malým a středním podnikům umožnil účinně chránit jejich práva duševního vlastnictví a obchodní tajemství při využívání systémů umělé inteligence, a poskytne jim praktické poznatky pro orientaci ve smluvních ustanoveních, které zajistí důkladné pochopení umělé inteligence a jejího dopadu na duševního vlastnictví.

Ochrana a dodržování práv duševního vlastnictví ve virtuálních světech a dalších online prostředích

60) Členské státy se vyzývají, aby zvyšovaly povědomí hospodářských subjektů o aktuálně platných pravidlech v oblasti duševního vlastnictví (např. aby si při zavádění předmětů chráněných duševním vlastnictvím do virtuálních světů zajistily povolení od držitelů práv) a o důsledcích využívání NFT ve virtuálních světech pro duševní vlastnictví.

61) Držitelé práv, úřady pro duševní vlastnictví a další zúčastněné strany se vyzývají, aby se zapojily do dialogu s Komisí o ochraně práv duševního vlastnictví, zejména ochranných známek a průmyslových vzorů, včetně NFT, v těchto nových prostředích. Aby se prozkoumal celý potenciál nových technologií a podpořilo se jejich využívání, povzbudí Komise v souladu s akčním plánem pro duševní vlastnictví z roku 2020 odvětvový dialog, který má sloužit k propagaci a doprovázet řadu probíhajících iniciativ v této oblasti.

KAPITOLA 5

Poskytování nástrojů malým a středním podnikům k lepší ochraně jejich nehmotného majetku

Fond pro malé a střední podniky: nové podpůrné služby pro malé a střední podniky v oblasti prosazování práv duševního vlastnictví (voucher na službu IP scan enforcement)

62) V rámci Fondu pro malé a střední podniky bude malým a středním podnikům poskytováno počáteční poradenství poskytované odborníkem služby IP Scan Enforcement, přičemž:

a) členské státy se vyzývají, aby se prostřednictvím svých úřadů pro duševní vlastnictví zapojily do služby IP Scan Enforcement a zvyšovaly povědomí o Fondu pro malé a střední podniky a jeho voucheru na službu v oblasti prosazování práv;

b) hospodářské subjekty, které jsou malými a středními podniky, se vyzývají, aby využily službu IP Scan Enforcement ke zlepšení své strategie prosazování práv duševního vlastnictví;

c) sdružení malých a středních podniků se vyzývají, aby mezi svými členy zvyšovala povědomí o Fondu pro malé a střední podniky a jeho voucheru na službu v oblasti prosazování práv.

Soubor nástrojů pro předcházení kybernetickým krádežím

63) Členské státy a úřad EUIPO se vybízejí, aby zvyšovaly povědomí svých inovativních malých a středních podniků o významu kybernetické bezpečnosti v souvislosti s jejich nezveřejňovanými informacemi, obchodními tajemstvími a know-how používanými při podnikatelské činnosti. Za tímto účelem se členské státy a EUIPO vyzývají, aby:

a) podpořily soubor nástrojů pro zvyšování povědomí, který připravuje Komise a který má zabránit nezákonnému získávání obchodních tajemství malých a středních podniků porušením kybernetické bezpečnosti, hackerským útokům a jiným kybernetickým útokům;

b) šířily nástroje obsažené v souboru nástrojů (zejména odvětvové průvodce pro podniky, často kladené otázky, případové studie a osvědčené postupy v oblasti kybernetické bezpečnosti uplatňované podniky) a oslovily podnikatelské komory a podnikatelská sdružení s cílem povzbudit malé a střední podniky k účasti na bezplatných online kurzech a internetových seminářích o kybernetické bezpečnosti;

c) propagovaly další nástroje pro zvyšování povědomí, které jsou k dispozici na informačním portálu o kybernetické bezpečnosti, a pomohly tak malým a středním podnikům lépe chránit jejich duševní vlastnictví a obchodní tajemství a účinněji předcházet kybernetickým útokům.

64) Hospodářské subjekty se vyzývají, aby:

a) zlepšily svou ochranu proti kybernetickým útokům, mimo jiné s využitím nástrojů poskytovaných orgány veřejné moci, včetně souboru nástrojů Komise určených k předcházení kybernetickým útokům zaměřeným na obchodní tajemství nebo k reakci na ně;

b) školily své zaměstnance v tom, jak předcházet kybernetickým útokům zaměřeným na jejich obchodní tajemství, jak je řídit a jak na ně reagovat, a to s využitím bezplatných školicích kurzů a dalších školicích a informačních materiálů, které Komise za tímto účelem vytvořila v rámci souboru nástrojů pro předcházení kybernetickým krádežím.

KAPITOLA 6

Rozvoj povědomí o duševním vlastnictví, školení a vzdělávání všech příslušných zúčastněných stran

Rozvoj znalostí a školení o duševním vlastnictví v národních vzdělávacích programech

65) Členské státy se vyzývají, aby do svých vnitrostátních vzdělávacích programů a do odborného vzdělávání, zejména v rámci vysokoškolských studijních programů v oblasti podnikání, zavedly základní pojmy týkající se práv duševního vlastnictví, etického využívání materiálů chráněných duševním vlastnictvím a porušování práv duševního vlastnictví. Rovněž se vyzývají, aby podporovaly kreativitu, inovace, podnikání a odpovědnou digitální angažovanost.

66) Členské státy se vyzývají, aby ve svých učebnicích podporovaly informovanost o právech duševního vlastnictví a aby příslušným institucím zajišťujícím vzdělávání učitelů poskytovaly školicí materiály o právech duševního vlastnictví. Za tímto účelem se členské státy vybízejí, aby ve svých vzdělávacích institucích, včetně univerzit a vědecko-výzkumných organizací, propagovaly vzdělávací a školicí materiály vytvořené a shromážděné v rámci projektu „Ideas Powered @ School“, který řídí úřad EUIPO a který by měl rovněž obsahovat důkazy o zdravotních a bezpečnostních rizicích, jež představují padělané výrobky.

Podpora školení o prosazování práv duševního vlastnictví pro pracovníky donucovacích orgánů

67) Členské státy se vybízejí, aby zahrnuly vzdělávací obsah o ochraně a prosazování práv duševního vlastnictví vytvořený na míru úřadem EUIPO a agenturou CEPOL mimo jiné do těchto oblastí:

a) do povinného vnitrostátního vzdělávacího programu určeného pro příslušné orgány, včetně policie, celních služeb a státních zastupitelství;

b) do vnitrostátního vzdělávacího programu určeného pro orgány dozoru nad trhem a pohraniční a pobřežní stráže.

68) Příslušné orgány, včetně orgánů dozoru nad trhem a orgánů pohraniční a pobřežní stráže, se vyzývají, aby: i) podporovaly účast svých zaměstnanců na pravidelných školeních pořádaných úřadem EUIPO a agenturou CEPOL o prosazování práv duševního vlastnictví a ii) sdílely se svými zaměstnanci školicí materiály připravené těmito agenturami EU.

Internetové lékárny

69) Členské státy se vyzývají, aby ve spolupráci se spotřebitelskými organizacemi pomohly spotřebitelům vyvarovat se nezákonných internetových lékáren tím, že zvýší povědomí o společném logu zobrazovaném na internetových stránkách nabízejících léčivé přípravky k prodeji veřejnosti na dálku.

Kontrolní seznam v oblasti padělání a pirátství

70) Členské státy se vyzývají, aby v rámci svých činností v oblasti boje proti padělání případně zvážily informace uvedené v kontrolním seznamu v oblasti padělání a pirátství, přičemž je třeba vzít v úvahu skutečnost, že kontrolní seznam neobsahuje zjištění o porušení právních předpisů.

Ochrana a prosazování práv duševního vlastnictví na trzích mimo EU

71) Před zahájením nové podnikatelské činnosti v zemi mimo EU se hospodářským subjektům v EU doporučuje, aby se seznámily s podnikatelským a právním prostředím dané země a vyhledaly si informace, které jsou k dispozici v poradenských centrech zaměřených na práva duševního vlastnictví a které byly zveřejněny ve zprávě Komise o ochraně a prosazování práv duševního vlastnictví ve třetích zemích. Tato dvouletá zpráva uvádí třetí země, v nichž stav ochrany a prosazování práv duševního vlastnictví (online i offline) vzbuzuje v EU největší obavy. To pomůže hospodářským subjektům přijímat informovaná obchodní rozhodnutí. Rovněž se jim doporučuje, aby využívali stávající technické nástroje (např. nástroje TMview a DesignView úřadu EUIPO) nebo hlásili problémy týkající se duševního vlastnictví, které by mohly mít dopad na jejich budoucí obchodní aktivity mimo EU (např. pomocí portálu Access2Markets ([57])).

([57]) Úvodní stránka | Access2Markets (europa.eu)

Zóny volného obchodu

72) Provozovatelé zón volného obchodu v EU se vyzývají, aby dodržovali kodex chování pro čisté zóny volného obchodu, který je přílohou doporučení OECD o boji proti nezákonnému obchodu: posílení transparentnosti v zónách volného obchodu.

KAPITOLA 7

Následná opatření a monitorování

73) Členské státy by měly Komisi na požádání podat zprávu o opatřeních, která přijaly v souvislosti s doporučeními určenými členským státům.

74) Komise vyzývá úřad EUIPO, aby zvyšoval povědomí o tomto doporučení a aby v souvislosti s ním prováděl komunikační a osvětové činnosti. Rovněž vyzývá úřad EUIPO, aby Komisi podporoval při monitorování provádění a účinků tohoto doporučení.

75) Středisko EUIPO pro sledování porušování práv duševního vlastnictví se vyzývá, aby:

— šířilo doporučení v rámci své sítě zúčastněných stran, včetně sítě soudců,

— shromažďovalo informace a příslušnou judikaturu týkající se uplatňování směrnice 2004/48/ES,

— zajistilo, aby všechny příslušné zúčastněné strany v rámci své sítě zpřístupnily prostřednictvím platformy IPEP svůj určený kontakt pro prosazování práv duševního vlastnictví,

— pokračovalo ve vývoji platformy IPEP, včetně nových funkcí, a rozšiřovalo stávající funkce na nové zúčastněné strany a pokračovalo v monitorování využívání této platformy,

— monitorovalo a sdílelo osvědčené postupy uplatňované příslušnými orgány a zprostředkovatelskými službami a v rámci možností monitorovalo uplatňování osvědčených postupů, na něž se vztahuje toto doporučení,

— podporovalo Komisi v jejím dialogu se zúčastněnými stranami, zejména v souvislosti s modernizací memorand o porozumění,

— podporovalo Komisi v jejích dialozích se zúčastněnými stranami o nových technologiích zaměřených na přizpůsobení postupů a strategií v oblasti duševního vlastnictví virtuálním světům a umělé inteligenci, zejména s cílem podpořit výzkum, osvědčené postupy a dialog mezi všemi zúčastněnými stranami, včetně malých a středních podniků, aby bylo možné řešit výzvy v oblasti umělé inteligence,

— podporovalo Komisi při shromažďování a sdílení osvědčených postupů týkajících se skladování a likvidace zboží porušujícího práva duševního vlastnictví, včetně metod skladování a likvidace, jež jsou bezpečné pro životní prostředí,

— podporovalo analýzu a diskuse o systémech sdílení informací prostřednictvím technické skupiny pro prosazování práv duševního vlastnictví a výměnu údajů,

— spolupracovalo s orgány EU souvisejícími s prosazováním práv, orgány dozoru nad trhem a dalšími příslušnými vnitrostátními orgány a posilovalo jejich sítě,

— podporovalo Komisi, pokud jde o trendy související s paděláním a pirátstvím v rámci internetových platforem a služeb sociálních médií třetích zemí,

— monitorovalo dopad konkrétních vzdělávacích kurzů v oblasti duševního vlastnictví na orgány činné v trestním řízení a sledovalo případné zařazení kurzů v oblasti duševního vlastnictví členskými státy do jejich vnitrostátních vzdělávacích programů určených příslušným orgánům,

— vybízelo provozovatele zón volného obchodu v EU k tomu, aby dodržovali doporučení OECD o posílení transparentnosti v zónách volného obchodu.

76) Úřad EUIPO se vyzývá, aby sledoval úspěšnost služby IP Scan Enforcement na základě počtu vnitrostátních úřadů duševního vlastnictví, které tuto službu poskytují, a počtu malých a středních podniků, které ji využívají.

77) Úřad EUIPO se vyzývá, aby rozšířil spolupráci s registrem EURid a dalšími registry v oblasti doménových jmen, zejména pokud jde o informační a výstražný systém, zeměpisná označení a další domény nejvyšší úrovně.

78) Úřad EUIPO se vyzývá, aby zvyšoval povědomí o kybernetické bezpečnosti a přispíval k šíření a propagaci souboru nástrojů pro předcházení kybernetickým krádežím, včetně osvětových a školicích materiálů.

79) Mediačnímu centru EUIPO se doporučuje: i) v zájmu účinnějšího boje proti padělání budovat a udržovat příslušné sítě na podporu a rozšíření využívání alternativního řešení sporů v oblasti duševního vlastnictví, včetně sporů týkajících se porušování práv a ii) monitorovat provádění opatření souvisejících s alternativním řešením sporů.

80) Komise posoudí účinky tohoto doporučení s náležitým přihlédnutím ke zjištěním úřadu EUIPO nejpozději do tří let od přijetí doporučení. Na tomto základě Komise posoudí, zda jsou na úrovni EU zapotřebí další opatření, přičemž zohlední: i) technologický rozvoj; ii) výsledky následné studie o uplatňování směrnice 2004/48/ES a iii) případný dopad provádění nařízení (EU) 2022/2065 a doporučení 2023/1018 na prosazování práv duševního vlastnictví a boj proti padělání a pirátství.

V Bruselu dne 19. března 2024.

Za Komisi
Thierry BRETON
člen Komise